

PLAN WYNIKOWY OJCZYSTY PANTEON I OJCZYZYSTE SPORY

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
1.	Lekcja organizacyjna	zapoznanie z materiałem nauczania i specyfiką pracy na lekcjach przedmiotu historia i społeczeństwo		
STAROŻYTNOSĆ				
2.	Mityczni i historyczni herosi	porównanie bohaterów home-ryckich z bohaterami literatury polskiej	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania cywilizacji minojskiej i mykeńskiej, założenia Troi, odkrycia archeologicznych pozostałości Troi, bitwy pod Chocimiem (1621 r.), obrony Kamieńca Podolskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: pismo linearne, cywilizacja minojska, cywilizacja mykeńska, archetyp, topos, konfederacja, • identyfikuje postacie: Minosa, Homera, Hektora, Odysuseusza, Agamemnona, Achillesa, Tezeusza, Jana Kochanowskiego, Wacława Potockiego, Henryka Sienkiewicza, Adama Mickiewicza, Andrzeja (Samuela) Kmicica, Michała (Jerzego) Wołodyjowskiego, Jana Karola Chodkiewicza, Jana III Sobieskiego, • lokalizuje na mapie: cywilizacje minojską i mykeńską, Knossos, Mykeny, Troję, Kamieniec Podolski, Chocim, • wymienia tytuły utworów: <i>Iliada</i>, <i>Odyseja</i>, <i>Odprawa posłów greckich</i>, <i>Transakcja wojny chocimskiej</i>, <i>Potop</i>, <i>Pan Wołodyjowski</i>, <i>Grażyna</i>, • ocenia postacie literackie: Kmicica i Wołodyjowskiego, • porównuje bohaterów literatury antycznej z bohaterami literatury polskiej 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania cywilizacji minojskiej i mykeńskiej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: cywilizacja minojska, cywilizacja mykeńska, • identyfikuje postacie: Homera, Minosa, Odysuseusza, Hektora, Andrzeja (Samuela) Kmicica, Michała (Jerzego) Wołodyjowskiego, Henryka Sienkiewicza, Adama Mickiewicza, • lokalizuje na mapie: cywilizacje minojską i mykeńską, • wymienia tytuły utworów: <i>Iliada</i>, <i>Odyseja</i>, <i>Potop</i>, <i>Pan Wołodyjowski</i>, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: założenia Troi, bitwy pod Chocimiem (1621 r.), obrony Kamieńca Podolskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: pismo linearne, konfederacja, • identyfikuje postacie: Achillesa, Agamemnona, Jana Kochanowskiego, Jana Karola Chodkiewicza, Jana III Sobieskiego, • lokalizuje na mapie: Knossos, Mykeny, Kamieniec Podolski, Chocim, • wymienia tytuły utworów: <i>Odprawa posłów greckich</i>, <i>Grażyna</i>, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: odkrycia archeologicznych pozostałości Troi, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: archetyp, topos, • identyfikuje postacie: Tezeusza, Wacława Potockiego, • wymienia tytuł utworu: <i>Transakcja wojny chocimskiej</i>, • lokalizuje na mapie Troję, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia postacie literackie: Kmicica i Wołodyjowskiego, • porównuje bohaterów literatury antycznej z bohaterami literatury polskiej

3.	„Z tarczą albo na tarczy”	charakterystyka antycznych wzorów bohaterstwa żołnierza i obrońcy ojczyzny oraz porównanie ich z bohaterstwem polskich żołnierzy	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wielkiej kolonizacji greckiej, wojen Greków z Persami, bitwy pod Maratonem, bitwy pod Termopilami, bitwy pod Wizną, bitwy pod Węgrowem, bitwy pod Zadwórzem, • wyjaśnia i stosuje pojęcia oraz powiedzenia: „z tarczą albo na tarczy”, wieki ciemne, wielka kolonizacja, hoplita, hoplon, falanga, strateg, polskie Termopile, • identyfikuje postacie: Miltiadesa, Herodota, Dariusza, Kserksesa, Leonidasa, Władysława Raginisa, Heinza Guderiana, Jana Matlińskiego, Władysława Jabłonowskiego, Augusta Barbiera, Cypriana Kamila Norwida, Marię Konopnicką, Siemiona Budionnego, Bolesława Zajązkowskiego, Kornela Ujejskiego, • lokalizuje na mapie: obszary wielkiej kolonizacji greckiej, Spartę, Maraton, Termopile, Ateny, Persję, Plateje, Wiznę, Węgrów, Zadwórze, Lwów, • wyjaśnia przyczyny odwoływania się Polaków do wydarzeń z okresu wojen grecko-perskich, • wymienia przykłady bitew zwanych polskimi Termopilami, • wyjaśnia różnice w pojmowaniu pojęcia patriotyzmu dawniej i dziś, • przedstawia przebieg bitew zwanych polskimi Termopilami, • przedstawia uzbrojenie hoplity, • wymienia tytuły utworów: <i>Atak pod Węgrowem</i>, <i>Vanitas</i>, <i>Bój pod Węgrowem</i>, <i>Maraton</i> 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wielkiej kolonizacji, wojen Greków z Persami, bitwy pod Maratonem, bitwy pod Termopilami, • wyjaśnia i stosuje pojęcia oraz powiedzenia: „z tarczą albo na tarczy”, wielka kolonizacja, hoplita, polskie Termopile, • identyfikuje postacie: Leonidasa, Miltiadesa, Herodota, • lokalizuje na mapie: obszary wielkiej kolonizacji, Ateny, Spartę, Persję, • wymienia przykłady bitew zwanych polskimi Termopilami: pod Wizną, Zadwórzem, Węgrowem, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty roczne bitew: pod Wizną, pod Węgrowem, pod Zadwórzem, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: falanga, wieki ciemne, strateg, • identyfikuje postacie: Kserksesa, Dariusza, Władysława Raginisa, Cypriana Kamila Norwida, Marię Konopnicką, • lokalizuje na mapie: Termopile, Maraton, Plateje, Wiznę, Zadwórze, Węgrów, • wymienia tytuł utworu <i>Bój pod Węgrowem</i>, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datyienne bitew: pod Wizną, pod Zadwórzem, pod Węgrowem, • wyjaśnia i stosuje pojęcie hoplon, • identyfikuje postacie: Heinza Guderiana, Jana Matlińskiego, Władysława Jabłonowskiego, Bolesława Zajązkowskiego, Siemiona Budionnego, Kornela Ujejskiego, • przedstawia przebieg bitew zwanych polskimi Termopilami, • przedstawia uzbrojenie hoplity, • wymienia tytuły utworów: <i>Vanitas</i>, <i>Maraton</i>, <i>Atak pod Węgrowem</i>, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postać Augusta Barbiera, • wyjaśnia przyczyny odwoływania się Polaków do wydarzeń z okresu wojen grecko-perskich, • wyjaśnia różnice w pojmowaniu pojęcia patriotyzmu dawniej i dziś
----	----------------------------------	--	--	---

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
4.	„Życie jest krótkie, sława nieśmiertelna”	porównanie antycznych wodzów wódza-bohatera z wybitnymi polskimi dowódcami	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwy pod Cheroneą, utworzenia Związku Korynckiego, początku wyprawy Aleksandra Wielkiego na Persję, bitwy nad Granikiem, bitwy pod Issos, bitwy pod Gaugamelą, założenia Rzymu, ustanowienia republiki rzymskiej, drugiej wojny punickiej, bitwy pod Kannami, bitwy pod Zumą, śmierci Juliusza Cezara, potopu szwedzkiego, bitwy pod Warką, bitwy pod Cecorą, wyprawy Czarnieckiego do Danii, bitwy pod Połonką, przewrotu majowego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia oraz powiedzenia: Związek Koryncki, „kości zostały rzucone”, „przekroczyć Rubikon”, dyktator, tyran, wojna podjazdowa, przewrót majowy, • identyfikuje postacie: Timoleona, Aleksandra Wielkiego, Dariusza III, Filipa II, Roksanę, Scypiona Afrykańskiego, Hannibala, Juliusza Cezara, Oktawiana Augusta, Stefana Czarnieckiego, Bohdana Chmielnickiego, Karola Gustawa, Stanisława Żółkiewskiego, Tadeusza Kościuszkę, Józefa Piłsudskiego, Edgara D'Abernona, Jana III Sobieskiego, • lokalizuje na mapie: starożytną Macedonię, Cheroneę, Issos, Gaugamelę, ziemie podbite przez Filipa II, ziemie podbite przez Aleksandra Wielkiego, Rzym, Zumą, Kanny, Kartaginę, Galię, Cecorę, Warkę, Połonkę, Wiedeń, Maciejowice, • konfrontuje ideał antycznego wodza-bohatera z bohaterskimi dowódcami wojsk polskich, • wymienia okoliczności sprzyjające kształtowaniu się ideału wodza-bohatera w Polsce, • przedstawia wpływ ideału bohatera narodowego na kształtowanie patriotyzmu późniejszych pokoleń, • ocenia wpływ antycznych wzorców na wybór drogi życiowej przez polskich bohaterów 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: założenia Rzymu, śmierci Juliusza Cezara, potopu szwedzkiego, przewrotu majowego, wojen punickich, bitwy pod Cecorą, • wyjaśnia i stosuje pojęcia i powiedzenia: wojna podjazdowa, „kości zostały rzucone”, „przekroczyć Rubikon”, przewrót majowy, dyktator, tyran, • identyfikuje postacie: Aleksandra Macedońskiego, Filipa II, Hannibala, Juliusza Cezara, Oktawiana Augusta, Stefana Czarnieckiego, Bohdana Chmielnickiego, Tadeusza Kościuszkę, Józefa Piłsudskiego, • lokalizuje na mapie: starożytną Macedonię, ziemie podbite przez Aleksandra Wielkiego i Filipa II, Kartaginę, Wiedeń, • podejmuje próbę oceny wpływu wybranych bohaterów na losy Rzeczypospolitej, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwy pod Cheroneą, początku wyprawy Aleksandra Wielkiego na Persję, bitwy nad Granikiem, bitwy pod Issos, bitwy pod Gaugamelą, drugiej wojny punickiej, bitwy pod Kannami, bitwy pod Zumą, wyprawy Czarnieckiego do Danii, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Związek Koryncki, dyktator, • identyfikuje postacie: Dariusza III, Scypiona Afrykańskiego, Karola Gustawa, Stanisława Żółkiewskiego, Jana III Sobieskiego, • lokalizuje na mapie: Cheroneę, Issos, Gaugamelę, Zumą, Kanny, Galię, Warkę, Maciejowice, Cecorę, • charakteryzuje wpływ Stefana Czarnieckiego, Tadeusza Kościuszki i Józefa Piłsudskiego na losy Polski, <p style="text-align: center;">OCENA Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: utworzenia Związku Korynckiego, bitwy pod Warką, bitwy pod Połonką, • identyfikuje postacie: Roksanę, Edgara D'Abernona, • lokalizuje na mapie Połonkę, • przedstawia wpływ ideału bohatera narodowego na kształtowanie się patriotyzmu późniejszych pokoleń, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postać Timoleona,

				<ul style="list-style-type: none"> • konfrontuje ideał antycznego wodza-bohatera z bohaterskimi wodzami wojsk polskich, • wymienia okoliczności sprzyjające kształtowaniu się ideału wodza-bohatera w Polsce, • ocenia wpływ antycznych wzorców na wybór drogi życiowej przez polskich bohaterów
5.	Wzorowy obywatel wczoraj i dziś	charakterystyka wzorca antycznego obywatela oraz porównanie go z postawami znanymi z polskiej literatury i praktyki politycznej	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: rozkwitu demokracji ateńskiej, reform ustrojowych Klejstenesa, reform Peryklesa, upadku królestwa i republiki w Rzymie, reform Grakchów, uchwalenia konstytucji obowiązującej w dzisiejszej Polsce, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: demokracja ateńska, polis, arystokracja, oligarchia, Rada Pięciuset, republika, senat rzymski, zgromadzenie ludowe, demokracja szlachecka, „złota wolność szlachecka”, <i>liberum veto</i>, rokosz, demokracja pośrednia i bezpośrednia, obywatelstwo, narodowość, społeczeństwo obywatelskie, • identyfikuje postacie: Solona, Klejstenesa, Peryklesa, Tyberiusza Grakchusa, Gajusza Grakchusa, Cyncerona, Katona Starszego, Wincentego Kadłubka, Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Zawiszę Czarnego, Jana Zamoyskiego, Hugona Kołłątaja, Stanisława Staszica, Tadeusza Kościuszkę, Juranda ze Spychowa, Jana Skrzetuskiego, doktora Judyma, Stasię Bozowską, Stefana Żeromskiego, Stanisława Wokulskiego, Benedykta Korczyńskiego, Elżę Orzeszkową, Bolesława Prusa, Henryka Sienkiewicza, • charakteryzuje wpływ ustrojów demokracji ateńskiej i republiki rzymskiej na kształt ustroju Rzeczypospolitej, • wyjaśnia, dlaczego ustrój demokratyczny sprzyja aktywności obywatelskiej, • charakteryzuje ideał obywatela w świecie antycznym, • przedstawia obowiązki obywatelskie w dzisiejszej Polsce, • odróżnia pojęcia obywatelstwa i narodowości, • charakteryzuje wpływ konstytucji <i>nihil novi</i> na kształtowanie się demokracji szlacheckiej, 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: rozkwitu demokracji ateńskiej, upadku królestwa i republiki w Rzymie, uchwalenia obowiązującej dziś polskiej konstytucji, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: demokracja ateńska, senat rzymski, zgromadzenie ludowe, demokracja szlachecka, <i>liberum veto</i>, obywatelstwo, narodowość, polis, republika, • identyfikuje postacie: Klejstenesa, Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Tadeusza Kościuszkę, Stefana Żeromskiego, Henryka Sienkiewicza, • podejmuje próbę przedstawienia obowiązków obywatelskich w dzisiejszej Polsce, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: reform ustrojowych Klejstenesa, reform Peryklesa, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: arystokracja, oligarchia, Rada Pięciuset, „złota wolność szlachecka”, rokosz, demokracja pośrednia i bezpośrednia, społeczeństwo obywatelskie, • identyfikuje postacie: Solona, Peryklesa, Cyncerona, Katona Starszego, Wincentego Kadłubka, Jana Zamoyskiego, Hugona Kołłątaja, Stanisława Staszica, Juranda ze Spychowa, Jana Skrzetuskiego, Stanisława Wokulskiego, Elżę Orzeszkową, • przedstawia obowiązki obywatelskie w dzisiejszej Polsce, • odróżnia pojęcia demokracji pośredniej i bezpośredniej, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę: reform Grakchów, • identyfikuje postacie: Tyberiusza Grakchusa, Gajusza Grakchusa, doktora Judyma, Stasię Bozowską, Benedykta Korczyńskiego, • wyjaśnia, dlaczego ustrój demokratyczny sprzyja aktywności obywatelskiej, • odnajduje inspiracje antyczne w twórczości Wincentego Kadłubka, Jana Kochanowskiego i Mikołaja Reja, • charakteryzuje wpływ konstytucji <i>nihil novi</i> na kształtowanie się demokracji szlacheckiej,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> odnajduje inspiracje antyczne w twórczości Wincen- tego Kadłubka, Jana Kochanowskiego i Mikołaja Reja, porównuje ideały obywatela w świecie antycznym i we współczesnej Polsce, odróżnia pojęcia demokracji pośredniej i bezpośredniej 	<p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje wpływ ustrojów demokracji ateńskiej i republiki rzym- skiej na kształt ustroju Rzeczypospolitej, charakteryzuje ideał obywatela w świecie antycznym, porównuje ideały obywatela w świecie antycznym i we współczesnej Polsce
ŚREDNIOWIECZE				
6.	Nowe państwo na mapie Europy. Polska Mieszka I	charakterystyka koncepcji politycznej państwa Mieszka I	<ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: koronacji cesarskiej Ottona I, chrztu Mieszka I, przybycia Dobrawy do Polski, powstania biskupstwa w Poznaniu, bitwy pod Cedynią, śmierci Mieszka I, wyjaśnia i stosuje pojęcia: drużyna książęca, biskup misyjny, cesarz rzymski, margrabia, trybut, <i>Dagome iudex</i>, identyfikuje postacie: Galla Anonima, Siemowita, Lestka, Siemomyśla, Piasta, Mieszka I, Ottona I, Bolesława Srogiego, Dobrawę, Jordana, Hodona, wskazuje na mapie: państwo Franków, Państwo Wielkomorawskie, państwo Wiślan, Gniezno, przybliżone granice państwa Mieszka I, ziemie Wioletów, Poznań, Cedynię, wymienia pierwsze państwa słowiańskie, charakteryzuje okoliczności kształtowania się pań- stwa gnieźnieńskiego, omawia rolę Mieszka I i jego przodków w scalaniu plemion ziem polskich, analizuje znaczenie chrztu Polski, przedstawia strukturę państwa wczesnopiastowskiego, analizuje stosunki Mieszka I z Niemcami 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: chrztu Mieszka I, przybycia Dobrawy do Polski, bitwy pod Cedynią, wyjaśnia i stosuje pojęcia: drużyna książęca, biskup misyjny, trybut, cesarz rzymski, identyfikuje postacie: Mieszka I, Piasta, Dobrawę, Ottona I, Galla Anonima, wskazuje na mapie: Gniezno, Poznań, przybliżone granice państwa Mieszka I, wymienia pierwsze państwa słowiańskie, omawia główne przyczyny przyjęcia chrztu przez Mieszka I, <p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: powstania biskupstwa w Poznaniu, śmierci Mieszka I, koronacji cesarskiej Ottona I, wyjaśnia i stosuje pojęcia: <i>Dagome iudex</i>, margrabia, identyfikuje postacie: Siemowita, Lestka, Siemomyśla, Jordana, Hodona, wskazuje na mapie: państwo Franków, Państwo Wielkomorawskie, pań- stwo Wiślan, ziemie Wioletów, <p>OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postać Bolesława Srogiego, charakteryzuje okoliczności kształtowania się państwa gnieźnieńskiego, omawia rolę Mieszka I i jego przodków w scalaniu plemion ziem polskich, <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje znaczenie chrztu Polski, przedstawia strukturę państwa wczesnopiastowskiego, analizuje stosunki Mieszka I z Niemcami

7.	Czas wojny i dyplomacji. Polska Bolesława Chrobrego	przedstawienie polityki Bolesława Chrobrego i jego dokonań w zakresie umacniania państwa polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: misji chrystianizacyjnej biskupa Wojciecha, kanonizacji biskupa Wojciecha, powstania arcybiskupstwa gnieźnieńskiego, śmierci Ottona III, zdobycia Miłska i Łużyc przez Bolesława Chrobrego, opanowania Czech przez Bolesława Chrobrego, obrony Niemczy, zawarcia pokoju w Budziszynie, wyprawy Chrobrego na Kijów, koronacji królewskiej Bolesława Chrobrego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: metropolia kościelna, kanonizacja, zjazd gnieźnieński, uniwersalizm, inwestytura, suwerenność, monarchia patrymonialna, • identyfikuje postacie: Bolesława Chrobrego, Odę, biskupa Wojciecha, Brunona z Kwerfurtu, Ottona III, Henryka II, Jarosława Mądrego, Świętopelka, Thietmara, • lokalizuje na mapie: ziemie Prusów, Miłsko, Łużyce, Miśnię, Czechy, Morawy, Słowację, Niemczech, Budziszyn, Ruś Kijowską, Kijów, Grody Czerwieńskie, • przedstawia przebieg wojen toczonych przez Bolesława Chrobrego z Niemcami, Czechami i Rusią Kijowską, • wymienia zdobycze terytorialne Bolesława Chrobrego, • ocenia znaczenie koronacji królewskiej Bolesława Chrobrego, • analizuje znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego, • analizuje znaczenie śmierci biskupa Wojciecha dla państwa i Kościoła polskiego, • charakteryzuje koncepcję cesarstwa uniwersalnego Ottona III i rolę Bolesława Chrobrego w tej koncepcji 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: misji chrystianizacyjnej biskupa Wojciecha, zjazdu gnieźnieńskiego, zawarcia pokoju w Budziszynie, koronacji królewskiej Bolesława Chrobrego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: kanonizacja, zjazd gnieźnieński, metropolia kościelna, suwerenność, • identyfikuje postacie: Bolesława Chrobrego, biskupa Wojciecha, Ottona III, • lokalizuje na mapie: ziemie Prusów, Czechy, Ruś Kijowską, • wskazuje kierunki ekspansji Bolesława Chrobrego, • wymienia zdobycze terytorialne Bolesława Chrobrego, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: kanonizacji biskupa Wojciecha, powstania arcybiskupstwa gnieźnieńskiego, śmierci Ottona III, zdobycia Miłska i Łużyc przez Bolesława Chrobrego, opanowania Czech przez Bolesława Chrobrego, obrony Niemczy, wyprawy Chrobrego na Kijów, • wyjaśnia i stosuje pojęcie inwestytury, • lokalizuje na mapie: Miłsko, Łużyce, Miśnię, Niemczech, Budziszyn, Kijów, Grody Czerwieńskie, • identyfikuje postacie: Odę, Henryka II, Jarosława Mądrego, • ocenia znaczenie koronacji królewskiej Bolesława Chrobrego, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Świętopelka, Thietmara, Brunona z Kwerfurtu, • wyjaśnia i stosuje pojęcie uniwersalizmu, • analizuje znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje znaczenie śmierci biskupa Wojciecha dla państwa i Kościoła polskiego, • charakteryzuje koncepcję cesarstwa uniwersalnego Ottona III i rolę Bolesława Chrobrego w tej koncepcji
8.	W walce o silne i niezależne państwo. Polska XI w.	przedstawienie dziejów politycznych państwa polskiego od Mieszka II do Władysława Hermana	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: koronacji królewskiej Mieszka II, wypraw Mieszka II na Saksonię, zdobycia Miłska i Łużyc przez cesarza Konrada II, rezygnacji Mieszka II z korony królewskiej, śmierci Mieszka II, najazdu Brzetysława na Polskę, przeniesienia siedziby księcia do Krakowa, śmierci Kazimierza Odnowiciela, koronacji królewskiej Bolesława Śmiałego, sporu Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem, podziału państwa 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: koronacji królewskiej Mieszka II, najazdu Brzetysława na Polskę, koronacji królewskiej Bolesława Śmiałego, • identyfikuje postacie: Mieszka II, Bezpryma, Kazimierza Odnowiciela, Bolesława Śmiałego, biskupa Stanisława, Władysława Hermana, Zbigniewa, Bolesława Krzywoustego, • lokalizuje na mapie: Mazowsze, Śląsk, Węgry, • wymienia główne przyczyny osłabienia państwa polskiego,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>między Władysława Hermana i jego synów, śmierci Władysława Hermana,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcie palatyna (wojewody), • identyfikuje postacie: Mieszka II, Konrada II, Bezpryma, Ottona i Dytryka, Kazimierza Odnowiciela, Brzetysława, Henryka III, Miecława, Bolesława Śmiałego, Grzegorza VII, Henryka IV, biskupa Stanisława, Władysława Hermana, Sieciecha, Zbigniewa, Bolesława Krzywoustego, • lokalizuje na mapie: Saksonię, Mazowsze, Śląsk, Węgry, Tyniec, dzielnice Zbigniewa, Bolesława i Władysława Hermana, • przedstawia starania władców piastowskich o niezależność polityczną państwa polskiego na arenie międzynarodowej, • analizuje zewnętrzne i wewnętrzne zagrożenia integralności państwa polskiego w XI w., • charakteryzuje stosunki polsko-niemieckie w XI w., • analizuje cele polityki Bolesława Śmiałego w kontekście rywalizacji cesarstwa z papieżem, • przedstawia przyczyny osłabienia państwa za rządów Władysława Hermana, • przedstawia konflikt Mieszka II z Bezprymem i konsekwencje tego konfliktu, • przedstawia konflikt Władysława Hermana z synami 	<p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wypraw Mieszka II na Saksonię, zdobycia Miłska i Łużyc przez cesarza Konrada II, rezygnacji Mieszka II z korony królewskiej, śmierci Mieszka II, przeniesienia siedziby księcia do Krakowa, śmierci Kazimierza Odnowiciela, sporu Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem, podziału państwa między Władysława Hermana i jego synów, śmierci Władysława Hermana, • wyjaśnia i stosuje pojęcie palatyna (wojewody), • identyfikuje postacie: Konrada II, Ottona i Dytryka, Rychezę, Brzetysława, Miecława, Henryka III, Grzegorza VII, Henryka IV, Sieciecha, • lokalizuje na mapie: Saksonię, Tyniec, dzielnice Zbigniewa, Bolesława i Władysława Hermana, • przedstawia konflikt Mieszka II z Bezprymem i konsekwencje tego konfliktu, <p>OCENA Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia starania władców piastowskich o niezależność polityczną państwa polskiego na arenie międzynarodowej, • charakteryzuje stosunki polsko-niemieckie w XI w., • przedstawia przyczyny osłabienia państwa za rządów Władysława Hermana, <p>OCENA BARDZO Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje cele polityki Bolesława Śmiałego w kontekście rywalizacji cesarstwa z papieżem, • analizuje zewnętrzne i wewnętrzne zagrożenia integralności państwa polskiego w XI w.
9.	Jedność w rozbiciu. Testament Bolesława Krzywoustego	ukazanie przyczyn i konsekwencji testamentu Bolesława Krzywoustego	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wydania statutu i śmierć Bolesława Krzywoustego, początku wojny niemiecko-polskiej (1109 r.), zhołdowania Pomorza Zachodniego przez Bolesława Krzywoustego, uzyskania przez metropolię w Magdeburgu zwierzchnictwa nad diecezjami polskimi, wydania tzw. bulli gnieźnieńskiej, najazdu cesarza Fryderyka Barbarossy na Polskę, podboju Pomorza Gdańskiego przez Bolesława Krzywoustego, 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wydania statutu i śmierci Bolesława Krzywoustego, początku wojny niemiecko-polskiej (1109 r.), • wyjaśnia i stosuje pojęcia: statut Krzywoustego, dzielnica senioralna, senior, junior, princeps, • identyfikuje postacie: Bolesława Krzywoustego, Władysława Hermana, Zbigniewa, Władysława Wygnańca, Bolesława Kędzierzawego, Mieszka III Starego, Kazimierza Sprawiedliwego, Konrada Mazowieckiego,

			<p>wygnania Władysława Wygnańca z kraju, śmierci Kazimierza Sprawiedliwego, pozbawienia władzy senioralnej Mieszka Starego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: statut Krzywoustego, antypapież, dzielnica senioralna, princeps, senior, junior, zasada pryncypatu, zasada senioratu, <i>ius spoli</i>, • identyfikuje postacie: Bolesława Krzywoustego, Władysława Hermana, Zbigniewa, Henryka V, Warcisława, Ottona z Bambergu, arcybiskupa Norberta, Władysława Wygnańca, Bolesława Kędzierzawego, Mieszka III Starego, Kazimierza Sprawiedliwego, Salomeę, Fryderyka Barbarosę, Leszka Białego, Konrada Mazowieckiego, Lotara III, • lokalizuje na mapie: Gąsawę, Bytom, Głogów, Wrocław, Pomorze Gdańskie, Pomorze Zachodnie, Magdeburg, ziemię łęczycką, • omawia walkę Bolesława Krzywoustego o Pomorze i zachowanie niezależności polskiego Kościoła, • wymienia decyzje statutu Krzywoustego, • ocenia skutki testamentu Krzywoustego, • charakteryzuje zagrożenia integralności ziem polskich podczas rozbitcia dzielnicowego 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Wrocław, Pomorze Gdańskie, Pomorze Zachodnie, • wymienia decyzje statutu Krzywoustego, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: zasada pryncypatu, zasada senioratu, antypapież, • identyfikuje postacie: Henryka V, Salomeę, Fryderyka Barbarosę, Leszka Białego, Lotara III, • lokalizuje na mapie: Magdeburg, ziemię łęczycką, Gąsawę, Głogów, • przedstawia konflikt Władysława Hermana z synami, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: podboju Pomorza Gdańskiego przez Bolesława Krzywoustego, zhołdowania Pomorza Zachodniego przez Bolesława Krzywoustego, uzyskania przez metropolię w Magdeburgu zwierzchnictwa nad diecezjami polskimi, wydania tzw. bulli gnieźnieńskiej, najazdu cesarza Fryderyka Barbarossy na Polskę, pozbawienia władzy senioralnej Mieszka Starego, zjazdu w Gąsawie, • identyfikuje postacie: Warcisława, Ottona z Bambergu, arcybiskupa Norberta, • charakteryzuje zagrożenia integralności ziem polskich podczas rozbitcia dzielnicowego, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie <i>ius spoli</i>, • omawia walkę Bolesława Krzywoustego o Pomorze i zachowanie niezależności polskiego Kościoła, • ocenia skutki testamentu Krzywoustego
10.	Władysław Łokietek. Twórca zjednoczonego Królestwa	omówienie dążeń książąt piastowskich do zjednoczenia ziem polskich	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: początku rządów Henryka Brodatego, zajęcia Krakowa przez Henryka Brodatego, śmierci Henryka Pobożnego, śmierci Henryka IV Probusa, koronacji królewskiej Przemysła II, koronacji Wacława II na króla Polski, śmierci Wacława II, śmierci Wacława III, powrotu Władysława Łokietka do Małopolski, wkroczenia Brandenburczyków na Pomorze Gdańskie, opanowania Pomorza Gdańskiego przez Krzyżaków, buntu wójta Alberta, opanowania Wielkopolski przez Władysława Łokietka, koronacji królewskiej Władysława Łokietka, początku wojny Władysława Łokietka z zakonem krzyżackim, bitwy pod Płowcami, śmierci Władysława Łokietka, • wyjaśnia i stosuje pojęcie starosty, 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: koronacji królewskiej Przemysła II, koronacji Wacława II na króla Polski, opanowania przez Krzyżaków Pomorza Gdańskiego, koronacji królewskiej Władysława Łokietka, bitwy pod Płowcami, śmierci Władysława Łokietka, • identyfikuje postacie: Henryka Brodatego, Przemysła II, Wacława II, Wacława III, Władysława Łokietka, • lokalizuje na mapie: dziedziczne ziemie Władysława Łokietka, Legnicę, • wymienia bezpośrednie przyczyny zjednoczenia ziem polskich, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: zajęcia Krakowa przez Henryka Brodatego, śmierci Wacława II, śmierci Wacława III, powrotu do Małopolski Władysława Łokietka, wkroczenia Brandenburczyków na Pomorze Gdańskie, opanowania

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Henryka Brodatego, Henryka II Pobożnego, Leszka Czarnego, Henryka IV Probusa, Przemysła II, Wacława II, Wacława III, Jakuba Świnkę, Władysława Łokietka, wójta Alberta, Jana Muskatę, Janisława, Jana Luksemburskiego, • lokalizuje na mapie: ziemie Henryka Brodatego, Legnicę, ziemie dziedziczne Władysława Łokietka, ziemie polskie opanowane przez Wacława II, ziemie opanowane przez Władysława Łokietka, Płowce, • wymienia czynniki wpływające na proces jednoczenia ziem polskich, • przedstawia próby jednoczenia ziem polskich od początku XIII w. do czasów Władysława Łokietka, • omawia etapy jednoczenia ziem polskich przez Władysława Łokietka, • przedstawia okoliczności utraty Pomorza Gdańskiego przez Władysława Łokietka i próby odzyskania tej dzielnicy, • analizuje wpływ Kościoła na proces jednoczenia ziem polskich, • przedstawia trudności w procesie jednoczenia ziem polskich przez Władysława Łokietka 	<p>przez Krzyżaków Pomorza Gdańskiego, opanowania Wielkopolski przez Władysława Łokietka, początku wojny Władysława Łokietka z zakonem krzyżackim,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcie starosty, • identyfikuje postacie: Henryka II Pobożnego, Leszka Czarnego, Henryka IV Probusa, Jakuba Świnkę, wójta Alberta, Jana Luksemburskiego, • lokalizuje na mapie: ziemie Henryka Brodatego, ziemie polskie opanowane przez Wacława II, ziemie opanowane przez Władysława Łokietka, Płowce, • wymienia czynniki wpływające na proces jednoczenia ziem polskich, • przedstawia próby jednoczenia ziem polskich od początku XIII w. do czasów Władysława Łokietka, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: śmierci Henryka Pobożnego, śmierci Henryka IV Probusa, buntu wójta Alberta, • identyfikuje postacie: Jana Muskatę, Janisława, • omawia etapy jednoczenia ziem polskich przez Władysława Łokietka, • przedstawia okoliczności utraty Pomorza Gdańskiego przez Władysława Łokietka i próby odzyskania tej dzielnicy, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje wpływ Kościoła na proces jednoczenia ziem polskich, • przedstawia trudności w procesie jednoczenia ziem polskich przez Władysława Łokietka
11.	Wielki król i jego państwo	charakterystyka rządów Kazimierza Wielkiego	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: zjazdów w Wyszehradzie, koronacji królewskiej Kazimierza Wielkiego, sądu papieskiego w Warszawie, pokoju w Kaliszu, pokoju w Namysłowie, śmierci Bolesława Jerzego Trojdenowicza, podboju Rusi Halickiej przez Kazimierza Wielkiego, założenia Akademii Krakowskiej, zjazdu w Krakowie, śmierci Kazimierza Wielkiego, przywileju w Koszycach, śmierci Ludwika Węgierskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: podkanclerzy, podskarbi, marszałek, stan, monarchia stanowa, statuty wiślicko-piotrkowskie, grosz krakowski, Korona Królestwa 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: zjazdów w Wyszehradzie, koronacji królewskiej Kazimierza Wielkiego, pokoju w Kaliszu, pokoju w Namysłowie, założenia Akademii Krakowskiej, śmierci Kazimierza Wielkiego, przywileju w Koszycach, śmierci Ludwika Węgierskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: sukcesja, przywilej generalny, stan, monarchia stanowa, grosz krakowski, unia personalna, • identyfikuje postacie: Kazimierza Wielkiego, Ludwika Andegaweńskiego, Jadwigę Andegaweńską, • lokalizuje na mapie: Litwę, Ruś Halicką, Mazowsze, • wymienia główne reformy Kazimierza Wielkiego,

			<p>Polskiego, sukcesja, przywilej generalny, unia personalna,</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Karola Roberta Andegaweńskiego, Kazimierza Wielkiego, Elżbietę Łokietkównę, Bolesława Jerzego Trojdenowicza, Ludwika Andegaweńskiego (Węgierskiego), Jadwigę Andegaweńską, Janusza Suchywilka, Jarosława Bogorię, • lokalizuje na mapie: Litwę, Kujawy, ziemię dobrzyńską, Ruś Halicko-Włodzimierską (Ruś Czerwoną), Podole, Wyszehrad, Kalisz, Namysłów, Mazowsze, Koszyce, • przedstawia główne kierunki polityki zagranicznej Kazimierza Wielkiego, • charakteryzuje reformy wewnętrzne Kazimierza Wielkiego, • ocenia znaczenie przywileju koszyckiego dla kształtowania się ustroju monarchii stanowej w Polsce, • przedstawia rozwój terytorialny państwa polskiego pod rządami Kazimierza Wielkiego, • analizuje działania Kazimierza Wielkiego zmierzające do wzmocnienia państwa, • przedstawia cele powołania Akademii Krakowskiej 	<p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: sądu papieskiego w Warszawie, podboju Rusi Halicko-Włodzimierskiej, zjazdu w Krakowie, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: podkanclerzy, podskarbi, marszałek, statuty wiślicko-piotrkowskie, Korona Królestwa Polskiego, • identyfikuje postacie: Karola Roberta Andegaweńskiego, Elżbietę Łokietkównę, • lokalizuje na mapie: Kujawy, ziemię dobrzyńską, Podole, Wyszehrad, Kalisz, Namysłów, • charakteryzuje reformy wewnętrzne Kazimierza Wielkiego, • przedstawia rozwój terytorialny państwa polskiego pod rządami Kazimierza Wielkiego, <p>OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę śmierci Bolesława Jerzego Trojdenowicza, • identyfikuje postacie: Bolesława Jerzego Trojdenowicza, Janusza Suchywilka, Jarosława Bogorię, • przedstawia główne kierunki polityki zagranicznej Kazimierza Wielkiego, • przedstawia cele powołania Akademii Krakowskiej, <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje działania Kazimierza Wielkiego zmierzające do wzmocnienia państwa, • ocenia znaczenie przywileju koszyckiego dla kształtowania się ustroju monarchii stanowej w Polsce
12.	Jagiellonowie. Litewska dynastia na polskim tronie	omówienie przyczyn zawierania unii polsko-litewskich i polityki Jagiellonów w XV w.	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: śmierci Ludwika Węgierskiego, koronacji królewskiej Jadwigi, unii w Krewie, chrztu Jagiełły, unii wileńsko-radomskiej, unii w Horodle, wielkiej wojny z zakonem krzyżackim, bitwy pod Grunwaldem, pierwszego pokoju toruńskiego, śmierci Władysława Jagiełły, wyboru Władysława III na króla Węgier, bitwy pod Warną, koronacji Kazimierza Jagiellończyka na króla Polski, utworzenia Związku Pruskiego, inkorporacji Prus i Pomorza do Polski, wojny trzydziestoletniej, bitwy pod Chojnicami, bitwy pod Świeciem, bitwy na Zalewie Wiślanym, zdobycia Chojnic, drugiego pokoju toruńskiego, wyboru Władysława Jagiellończyka na tron czeski, wyboru Władysława 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: koronacji królewskiej Jadwigi, unii w Krewie, chrztu Jagiełły, wielkiej wojny z zakonem krzyżackim, pierwszego pokoju toruńskiego, bitwy pod Grunwaldem, bitwy pod Warną, wojny trzydziestoletniej, drugiego pokoju toruńskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: szlachta, unia personalna, inkorporacja, wojsko zaciężne, • identyfikuje postacie: Władysława Jagiełłę, Witolda, Ulricha von Jungingena, Władysława III Warneńczyka, Kazimierza Jagiellończyka, Jana Olbrachta, Aleksandra, • lokalizuje na mapie: Krewa, Wilno, Radom, państwo zakonu krzyżackiego, Malbork, Grunwald, Toruń, • wymienia przyczyny zawarcia unii Polski z Litwą,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Jagiellończyka na tron węgierski, śmierci Kazimierza Jagiellończyka, wyprawy Jana Olbrachta do Mołdawii, ukształtowania się dwuizbowego sejmu walnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: szlachta, unia personalna, inkorporacja, Związek Pruski, wojsko zaciężne, sejm walny, senat, izba poselska, • identyfikuje postacie: Władysława Jagiełłę, Witolda, Ulricha von Jungingena, Władysława III Warneńczyka, Zbigniewa Oleśnickiego, Kazimierza Jagiellończyka, Jerzego z Podiebradów, Władysława Jagiellończyka, Macieja Korwina, Jana Olbrachta, Aleksandra Jagiellończyka, • lokalizuje na mapie: Krewa, Wilno, Horodło, Radom, Żmudź, państwo zakonu krzyżackiego, Malbork, Grunwald, Toruń, imperium osmańskie, Warnę, Chojnice, Świecino, Zalew Wiślany, Prusy Królewskie, Prusy Zakonne, Mołdawię, Piotrków, • przedstawia przyczyny kolejnych unii polsko-litewskich i decyzje, jakie się z nimi wiązały, • omawia główne etapy i ocenia skutki zmagania Polski z zakonem krzyżackim w XV w., • ocenia skuteczność polityki dynastycznej Jagiellonów w XV w. i wskazuje jej mocne i słabe strony, • omawia powstanie i strukturę sejmu walnego, • wymienia przyczyny zawarcia unii Polski z Litwą, • charakteryzuje przyczyny i skutki wielkiej wojny z zakonem krzyżackim 	<p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: śmierci Ludwika Węgierskiego, unii wileńsko-radomskiej, unii w Horodle, śmierci Władysława Jagiełły, wyboru Władysława III na króla Węgier, koronacji Kazimierza Jagiellończyka na króla Polski, utworzenia Związku Pruskiego, inkorporacji Prus i Pomorza do Polski, śmierci Kazimierza Jagiellończyka, wyprawy Jana Olbrachta do Mołdawii, ukształtowania się dwuizbowego sejmu walnego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Związek Pruski, sejm walny, senat, izba poselska, • identyfikuje postać Zbigniewa Oleśnickiego, • lokalizuje na mapie: Horodło, imperium osmańskie, Warnę, Chojnice, Zalew Wiślany, Prusy Królewskie, Prusy Zakonne, Mołdawię, Piotrków, Żmudź, • charakteryzuje przyczyny i skutki wielkiej wojny z zakonem krzyżackim, • omawia powstanie i strukturę sejmu walnego, <p>OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwy pod Chojnicami, bitwy pod Świecinem, bitwy na Zalewie Wiślanym, zdobycia Chojnic, wyboru Władysława Jagiellończyka na tron czeski, wyboru Władysława Jagiellończyka na tron węgierski, • identyfikuje postacie: Jerzego z Podiebradów, Macieja Korwina, • lokalizuje na mapie Świecino, • przedstawia przyczyny kolejnych unii polsko-litewskich i decyzje, jakie się z nimi wiązały, • omawia główne etapy i ocenia skutki zmagania Polski z zakonem Krzyżackim w XV w., <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia skuteczność polityki dynastycznej Jagiellonów w XV w. i wskazuje jej mocne i słabe strony
13.	LEKCJA POWTÓRZENIOWA Sprawdź, co już umiesz Panteon cnót i wartości	utrwalenie i usystematyzowanie wiedzy		
14.	SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI			

NOWOŻYTNOŚĆ

15.	Szlachta narodem politycznym. Przemiany ustrojowe w Rzeczypospolitej XVI i XVII w.	charakterystyka procesu kształtowania się demokracji szlacheckiej w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: konstytucji <i>nihil novi</i>, elekcji Zygmunta Augusta, sejmu egzekucyjnego w Piotrkowie, unii lubelskiej, śmierci Zygmunta Augusta, panowania Henryka Walezego, rokoszu sandomierskiego (Zebrzydowskiego), rokoszu Lubomirskiego, pierwszego zastosowania zasady <i>liberum veto</i>, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: monarchia absolutna, sejmik ziemski, magnateria, elekcja, elekcja <i>vivente rege</i>, ruch egzekucyjny, unia realna, interrex, kaptury, sejm konwokacyjny, elekcja <i>viritim</i>, rozdwojona elekcja, artykuły henrykowskie, <i>pacta conventa</i>, etos, klient, <i>liberum veto</i>, oligarchia magnacka, • identyfikuje postacie: Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta, Henryka Walezego, Zygmunta III Wazę, Jana Kazimierza, Jerzego Lubomirskiego, Władysława Sicińskiego, Janusza Radziwiłła, Michała Korybuta Wiśniowieckiego, Jana III Sobieskiego, • lokalizuje na mapie: terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów, ziemie wcielone do Korony w 1569 r., • wyjaśnia, jakie czynniki doprowadziły do ukształtowania się w Polsce ustroju demokracji szlacheckiej, • charakteryzuje udział szlachty w życiu politycznym kraju w XVI i XVII w., • przedstawia główne postulaty ruchu egzekucyjnego i wymienia te z nich, które zostały zrealizowane, • wyjaśnia treść artykułów henrykowskich i ich wpływ na osłabienie władzy królewskiej, • wyjaśnia przyczyny i konsekwencje unii lubelskiej, • analizuje dobre i złe strony demokracji szlacheckiej 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: konstytucji <i>nihil novi</i>, unii lubelskiej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: monarchia absolutna, magnateria, elekcja, unia realna, ruch egzekucyjny, <i>liberum veto</i>, • identyfikuje postacie: Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta, Henryka Walezego, Zygmunta III Wazę, Jana Kazimierza, Michała Korybuta Wiśniowieckiego, Jana III Sobieskiego, • lokalizuje na mapie terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów, • wyjaśnia przyczyny i konsekwencje unii lubelskiej, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: panowania Henryka Walezego, pierwszego zastosowania zasady <i>liberum veto</i>, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: sejmik ziemski, interrex, rozdwojona elekcja, etos, klient, oligarchia magnacka, • identyfikuje postacie: Jerzego Lubomirskiego, Władysława Sicińskiego, Janusza Radziwiłła, • lokalizuje na mapie ziemie wcielone do Korony w 1569 r., • wyjaśnia treść artykułów henrykowskich i ich wpływ na osłabienie władzy królewskiej, <p style="text-align: center;">OCENA Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: elekcji Zygmunta Augusta, sejmu egzekucyjnego w Piotrkowie, rokoszu sandomierskiego (Zebrzydowskiego), rokoszu Lubomirskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: elekcja <i>vivente rege</i>, kaptury, sejm konwokacyjny, elekcja <i>viritim</i>, • charakteryzuje udział szlachty w życiu politycznym kraju w XVI i XVII w., • przedstawia główne postulaty ruchu egzekucyjnego i wymienia te z nich, które zostały zrealizowane, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie czynniki doprowadziły do ukształtowania się w Polsce ustroju demokracji szlacheckiej, • analizuje dobre i złe strony demokracji szlacheckiej
-----	---	--	---	---

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
16.	Szlachta wobec wyzwań gospodarczych XVI–XVIII w.	przedstawienie przyczyn ukształtowania się gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej w Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wydania przywileju wareskiego, ograniczenia prawa opuszczania wsi przez chłopów, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: manufaktura, rewolucja cen, folwark, pańszczyzna, dualizm gospodarczy, łan, łaszt, spichlerz Europy, agraryzacja miast, • lokalizuje na mapie: Gdańsk, główne rzeki wykorzystywane w Rzeczypospolitej do spławu zboża, • charakteryzuje przyczyny ukształtowania się modelu gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej w Rzeczypospolitej, • przedstawia, jakie zmiany społeczne powodował rozwój gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej, • wyjaśnia, jaki wpływ miały przemiany gospodarcze na ograniczanie wolności chłopów, • ocenia wpływ gospodarki folwarcznej na rozwój ekonomiczny państwa polsko-litewskiego, • wyjaśnia przyczyny i konsekwencje dualizmu gospodarczego w Europie XVI w., • przedstawia, jakie zmiany społeczne powodował rozwój gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej, • wskazuje przywileje szlacheckie ograniczające wolność chłopów 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: folwark, pańszczyzna, spichlerz Europy, • lokalizuje na mapie: Gdańsk, główne rzeki wykorzystywane w Rzeczypospolitej do spławu zboża, • wskazuje przywileje szlacheckie ograniczające wolność chłopów, <p>OCENA DOSTATECZNA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wydania przywileju wareskiego, ograniczenia prawa opuszczania wsi przez chłopów, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: rewolucja cen, dualizm gospodarczy, łan, łaszt, agraryzacja miast, • wyjaśnia przyczyny i konsekwencje dualizmu gospodarczego w Europie XVI w., <p>OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przyczyny ukształtowania się modelu gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej w Rzeczypospolitej, • przedstawia, jakie zmiany społeczne powodował rozwój gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej, <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaki wpływ miały przemiany gospodarcze na ograniczenie wolności chłopów, • ocenia wpływ gospodarki folwarcznej na rozwój ekonomiczny państwa polsko-litewskiego
17.	Z papieżem i przeciw niemu. Problemy religijne w Rzeczypospolitej	przedstawienie sytuacji wyznaniowej w Rzeczypospolitej XVI–XVIII w.	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wystąpienia Lutra, próby wprowadzenia Kościoła narodowego w Rzeczypospolitej, śmierci Zygmunta Augusta, ugody sandomierskiej, konfederacji warszawskiej, soboru trydenckiego, sprowadzenia jezuitów do Braniewa, unii brzeskiej, wygnania arian z Rzeczypospolitej, powołania Komisji Edukacji Narodowej, obrad Sejmu Wielkiego, <i>Konstytucji 3 maja</i>, tumultu wyznaniowego w Toruniu, • wyjaśnia i stosuje pojęcia i powiedzenia: Karaimi, bracia czescy, zbór, <i>cuius regio eius religio</i>, unicy, 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wystąpienia Lutra, konfederacji warszawskiej, soboru trydenckiego, unii brzeskiej, obrad Sejmu Wielkiego, <i>Konstytucji 3 maja</i>, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: zbór, unicy, dyzunicy, ksenofobia, tumułt, • identyfikuje postacie: Marcina Lutra, Jana Kalwina, Zygmunta Augusta, • wyjaśnia przyczyny tolerancji religijnej w Rzeczypospolitej XVI w., z uwzględnieniem konfederacji warszawskiej i ugody sandomierskiej, <p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: śmierci Zygmunta Augusta, ugody sandomierskiej, powołania Komisji Edukacji Narodowej,

			<p>dyzunicy, dysydenci, ksenofobia, tumult, „sarmackie Ateny”, „przedmurze chrześcijaństwa”,</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Marcina Lutra, Jana Kalwina, Jana Amosa Komeńskiego, Zygmunta Augusta, Stanisława Hozjusza, Piotra Skargę, Jakuba Wujka, • lokalizuje na mapie: tereny zamieszkiwane przez innowierców w Rzeczypospolitej, Wittenberge, Raków, Brześć Litewski, Braniewo, Toruń, • charakteryzuje sytuację wyznaniową na ziemiach polskich i litewskich w XVI w., • przedstawia główne działania kontrreformacyjne w Rzeczypospolitej, • ocenia wpływ reformacji na rozwój kultury polskiej, • ocenia wpływ kontrreformacji i wojen XVII w. na zmiany w religijności mieszkańców Rzeczypospolitej, • przedstawia przyczyny wzrostu nietolerancji religijnej w Rzeczypospolitej XVII i XVIII w., • wyjaśnia przyczyny tolerancji religijnej w Rzeczypospolitej w XVI w., z uwzględnieniem konfederacji warszawskiej i ugody sandomierskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia i powiedzenia: <i>cuius regio eius religio</i>, bracia czeszy, dysydenci, „sarmackie Ateny”, „przedmurze chrześcijaństwa”, • lokalizuje na mapie: tereny zamieszkiwane przez innowierców w Rzeczypospolitej, Wittenberge, Raków, Brześć Litewski, Braniewo, Toruń, • identyfikuje postacie: Stanisława Hozjusza, Piotra Skargę, Jakuba Wujka, • charakteryzuje sytuację wyznaniową na ziemiach polskich i litewskich w XVI w., <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: sprowadzenia jezuitów do Braniewa, wygnania arian z Rzeczypospolitej, tumultu w Toruniu, • wyjaśnia i stosuje pojęcie Karaimów, • identyfikuje postać Jana Amosa Komeńskiego, • przedstawia przyczyny wzrostu nietolerancji religijnej w Rzeczypospolitej XVII i XVIII w., <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia wpływ reformacji na rozwój kultury polskiej, • ocenia wpływ kontrreformacji i wojen XVII w. na zmiany w religijności mieszkańców Rzeczypospolitej
18.	Politycy i wodzowie złotego wieku	charakterystyka polityki zagranicznej Rzeczypospolitej w XVI w.	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: zjazdu Habsburgów i Jagiellonów w Wiedniu, bitwy pod Mohaczem, wojny Zygmunta Starego z zakonem krzyżackim, hołdu pruskiego, bitwy pod Orszą, najazdu hospodara mołdawskiego na Pokucie, bitwy pod Obertynem, hołdu lennego Gottharda Kettlera, pokoju szczecińskiego, elekcji Stefana Batorego, początku wojny o Inflanty z Rosją, wyprawy na Połock, rozejmu w Jamie Zapolskim, śmierci Stefana Batorego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: <i>dominium Maris Baltici</i>, sekularyzacja, hetman, • identyfikuje postacie: Zygmunta Starego, Maksymiliana I, Ludwika Jagiellończyka, Albrechta Hohenzollerna, Jana Tarnowskiego, Iwana IV Groźnego, Gottharda Kettlera, Zygmunta Augusta, Stefana Batorego, Annę Jagiellonkę, Jana Zamoyskiego, 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: zjazdu Habsburgów i Jagiellonów w Wiedniu, hołdu pruskiego, elekcji Stefana Batorego, śmierci Stefana Batorego, wojny Zygmunta Starego z zakonem krzyżackim, • identyfikuje postacie: Zygmunta Starego, Ludwika Jagiellończyka, Albrechta Hohenzollerna, Zygmunta Augusta, Stefana Batorego, Annę Jagiellonkę, Jana Zamoyskiego, • lokalizuje na mapie: państwo zakonu krzyżackiego, Wiedeń, imperium osmańskie, Prusy Królewskie, Prusy Książęce, Inflanty, • wymienia główne konflikty zbrojne Rzeczypospolitej w XVI w., <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwa pod Mohaczem, bitwa pod Orszą, bitwa pod Obertynem, hołdu lennego Gottharda Kettlera, rozejmu w Jamie Zapolskim, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: <i>dominium Maris Baltici</i>, sekularyzacja, hetman, • identyfikuje postacie: Maksymiliana I, Iwana IV Groźnego, Gottharda Kettlera,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: państwo zakonu krzyżackiego, Wiedeń, Mohacz, imperium osmańskie, Prusy Królewskie, Prusy Książęce, Wołoszczyznę, Orszę, Mołdawię, Obertyn, Inflanty, Kurlandię, Semigalię, Estonię, Ozylię, Dorpat, Połock, Psków, Wielkie Łuki, Jam Zapolski, Byczynę, • charakteryzuje i ocenia sposób rozwiązania problemu krzyżackiego przez Zygmunta Starego, • przedstawia główne etapy rywalizacji Rzeczypospolitej o Inflanty w XVI w., • wyjaśnia znaczenie zjazdu wiedeńskiego dla późniejszej sytuacji państw rządzonych przez Jagiellonów, • charakteryzuje postać Jana Zamoyskiego i ocenia jego wpływ na losy Rzeczypospolitej, • przedstawia największe sukcesy militarne Rzeczypospolitej w XVI w., • wymienia główne konflikty zbrojne Rzeczypospolitej w XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Mohacz, Wołoszczyznę, Orszę, Mołdawię, Obertyn, Kurlandię, Semigalię, Estonię, Dorpat, Połock, Psków, Wielkie Łuki, Jam Zapolski, Byczynę, • przedstawia największe sukcesy militarne Rzeczypospolitej w XVI w., <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: najazdu hospodara mołdawskiego na Pokucie, pokoju szczecińskiego, początku wojny o Inflanty z Rosją, wyprawy na Połock, • identyfikuje postać Jana Tarnowskiego, • lokalizuje na mapie Ozylię, • charakteryzuje i ocenia sposób rozwiązania problemu krzyżackiego przez Zygmunta Starego, • wyjaśnia znaczenie zjazdu wiedeńskiego dla późniejszej sytuacji państw rządzonych przez Jagiellonów, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia główne etapy rywalizacji Rzeczypospolitej o Inflanty w XVI w., • charakteryzuje postać Jana Zamoyskiego i ocenia jego wpływ na losy Rzeczypospolitej
19.	W orężu siła. Wielcy hetmani Rzeczypospolitej w XVII w.	przedstawienie głównych sukcesów oręża polskiego w XVII w.	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: detronizacji Zygmunta III przez sejm szwedzki, wybuchu wojny Rzeczypospolitej ze Szwecją (1600 r.), bitwy pod Kircholmem, rozejmu w Mitawie, obrony Chocimia (1621 r.), oblężenia Smoleńska, bitwy pod Kłuszynem, rozejmu w Dywilinie, bitwy pod Cecorą, bitwy pod Oliwą, bitwy pod Trzcianą, bitwy pod Cudnowem, abdykacji Jana Kazimierza, bitwy pod Podhajcami, zdobycia Kamieńca Podolskiego przez Turków, bitwy pod Chocimiem (1673 r.), elekcji Michała Korybuta Wiśniowieckiego, bitwy pod Wiedniem, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: sułtan, wezyr, Liga Święta, abdykacja, bojarzy, • identyfikuje postacie: Zygmunta III Wazę, Jana Karola Chodkiewicza, Karola IX Sudermańskiego, Gustawa II Adolfa, Władysława IV Wazę, Stanisława Żółkiewskiego, Wasyla Szujskiego, Dymitra Samozwańca, Michała 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwy pod Kircholmem, bitwy pod Kłuszynem, bitwy pod Cecorą, bitwy pod Oliwą, obrony Chocimia (1621 r.), bitwy pod Chocimiem (1673 r.), bitwy pod Wiedniem, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: sułtan, wezyr, Liga Święta, abdykacja, bojarzy, • identyfikuje postacie: Zygmunta III Wazę, Władysława IV Wazę, Jana Karola Chodkiewicza, Stanisława Żółkiewskiego, Stanisława Koniecpolskiego, Stefana Czarnieckiego, Jerzego Lubomirskiego, Michała Korybuta Wiśniowieckiego, Jana III Sobieskiego, Kara Mustafę, • lokalizuje na mapie: Kircholm, Chocim, Cecorę, Kłuszyn, Frombork, Tczew, Puck, Malbork, Oliwę, Kamieniec Podolski, Wiedeń, • wymienia największe sukcesy oręża polskiego w XVII w., <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: detronizacji Zygmunta III przez sejm szwedzki, wybuchu wojny Rzeczypospolitej ze Szwecją (1600 r.), rozejmu w Mitawie, rozejmu w Dywilinie, bitwy pod Trzcianą, elekcji Michała Korybuta Wiśniowieckiego,

			<p>Romanowa, Stanisława Koniecpolskiego, Stefana Czarnieckiego, Janusza Radziwiłła, Jerzego Lubomirskiego, Jana Kazimierza, Jerzego II Rakoczego, Michała Korybuta Wiśniowieckiego, Jana III Sobieskiego, Kara Mustafę,</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Kircholm, Mitawę, rzekę Dźwinę, Chocim, Cecorę, Kłuszyn, Smoleńsk, Dywilino, Gniew, Frombork, Tczew, Puck, Malbork, Oliwę, Trzcianę, Stary Targ, Kamieniec Podolski, Podhajce, Wiedeń, • wymienia największe sukcesy oręża polskiego w XVII w., • ocenia skutki polityczne i militarne największych bitew Rzeczypospolitej w XVII w., • ocenia postawę Jerzego Lubomirskiego wobec króla i ojczyzny, • wymienia wielkich hetmanów Rzeczypospolitej XVII w. oraz bitwy, w których dowodzili, • wyjaśnia przyczyny wojen Rzeczypospolitej ze Szwecją, Rosją i Turcją, • wyjaśnia znaczenie bitwy pod Wiedniem dla losów Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Karola IX Sudermańskiego, Gustawa II Adolfa, Dymitra Samozwańca, Michała Romanowa, Wasyla Szujskiego, • lokalizuje na mapie: Mitawę, rzekę Dźwinę, Dywilino, Gniew, Stary Targ, • wymienia wielkich hetmanów Rzeczypospolitej w XVII w. oraz bitwy, w których dowodzili, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: oblężenia Smoleńska, rozejmu w Dywilinie, bitwy pod Cudnowem, bitwy pod Podhajcami, • identyfikuje postacie: Jana Kazimierza, Jerzego II Rakoczego, • lokalizuje na mapie Podhajce, • wyjaśnia przyczyny wojen Rzeczypospolitej ze Szwedami, • wyjaśnia znaczenie bitwy pod Wiedniem dla losów Europy, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia skutki polityczne i militarne największych bitew Rzeczypospolitej w XVII w., • ocenia postawę Jerzego Lubomirskiego wobec króla i ojczyzny
20.	Ostatni król Rzeczypospolitej i <i>fnis Poloniae</i>	charakterystyka przemian gospodarczych, politycznych i kulturalnych Rzeczypospolitej w ostatnich latach jej istnienia	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: koronacji Stanisława Augusta Poniatowskiego, utworzenia Szkoły Rycerskiej, otwarcia kanału Michała Ogińskiego, uchwalenia praw kardynalnych, zawiązania konfederacji w Barze, I rozbioru Polski, II rozbioru Polski, III rozbioru Polski, powołania Komisji Edukacji Narodowej, początku obrad Sejmu Wielkiego, uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i>, powstania konfederacji targowickiej, bitwy pod Zieleńcami, bitwy pod Dubienką, wybuchu powstania kościuszkowskiego, wydania uniwersału połanieckiego, bitwy pod Raclawicami, bitwy pod Maciejowicami, bitwy pod Szczekocinami, zdobycia warszawskiej Pragi przez Suworowa, śmierci Stanisława Augusta Poniatowskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Familia, komisje dobrego porządku, prawa kardynalne, konfederacja, obiady czwartkowe, manufaktura, szlachta gołota, uniwersał, sejm skonfederowany, Kuźnica Kołłątajowska, 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: zawiązania konfederacji w Barze, I rozbioru Polski, II rozbioru Polski, III rozbioru Polski, początku obrad Sejmu Wielkiego, uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i>, powstania konfederacji targowickiej, wybuchu powstania kościuszkowskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Familia, prawa kardynalne, konfederacja, obiady czwartkowe, szlachta gołota, • identyfikuje postacie: Katarzynę II, Stanisława Augusta Poniatowskiego, Kazimierza Pułaskiego, Stanisława Małachowskiego, Tadeusza Kościuszkę, • lokalizuje na mapie: Bar na Podolu, Petersburg, • przedstawia następstwa konfederacji targowickiej dla losów Rzeczypospolitej, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: koronacji Stanisława Augusta Poniatowskiego, uchwalenia praw kardynalnych, bitwy pod Zieleńcami, bitwy pod Dubienką, wydania uniwersału połanieckiego, bitwy pod Raclawicami, bitwy pod Maciejowicami, bitwy pod Szczekocinami, śmierci Stanisława Augusta Poniatowskiego, powołania Komisji Edukacji Narodowej,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Katarzynę II, Stanisława Augusta Poniatowskiego, Wojciecha Bogusławskiego, Kazimierza Pułaskiego, Józefa Wybickiego, Tadeusza Rejtana, Adama Naruszewicza, Franciszka Zabłockiego, Stanisława Konarskiego, Hugona Kołłątaja, Bernarda Bellotto zwanego Canalettem, Marcella Bacciarellego, Stanisława Małachowskiego, Seweryna Rzewuskiego, Ksawerego Branickiego, Szczęsnego Potockiego, Jana Ursyna Niemcewicza, Tadeusza Kościuszkę, Józefa Poniatowskiego, Adama Ponińskiego, • lokalizuje na mapie: Bar na Podolu, Podlasie, Grodno, Zieleńce, Dubienkę, Raclawice, Szczekociny, Maciejowice, Petersburg, • charakteryzuje politykę sąsiadów Rzeczypospolitej w XVIII w., ze szczególnym uwzględnieniem Rosji, • przedstawia następstwa konfederacji targowickiej dla losów Rzeczypospolitej, • omawia reformy doby stanisławowskiej, ze szczególnym uwzględnieniem <i>Konstytucji 3 maja</i>, • wymienia najważniejsze osiągnięcia polskiego oświecenia, • ocenia rządy Stanisława Augusta Poniatowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: komisje dobrego porządku, manufaktura, uniwersał, sejm skonfederowany, Kuźnica Kołłątajowska, • identyfikuje postacie: Józefa Wybickiego, Tadeusza Rejtana, Seweryna Rzewuskiego, Ksawerego Branickiego, Szczęsnego Potockiego, Józefa Poniatowskiego, • lokalizuje na mapie: Grodno, Zieleńce, Dubienkę, Raclawice, Szczekociny, Maciejowice, • omawia reformy doby stanisławowskiej ze szczególnym uwzględnieniem <i>Konstytucji 3 maja</i>, • wymienia najważniejsze osiągnięcia polskiego oświecenia, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: utworzenia Szkoły Rycerskiej, powstania kanału Michała Ogińskiego, zdobycia warszawskiej Pragi przez Suworowa, • identyfikuje postacie: Adama Naruszewicza, Franciszka Zabłockiego, Stanisława Konarskiego, Hugona Kołłątaja, Bernarda Bellotto zwanego Canalettem, Marcella Bacciarellego, Jana Ursyna Niemcewicza, • charakteryzuje politykę sąsiadów Rzeczypospolitej w XVIII w., ze szczególnym uwzględnieniem Rosji, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia rządy Stanisława Augusta Poniatowskiego
21.	„Ojczyzna moja, na końcuś upadła!” Spory o przyczyny upadku I Rzeczypospolitej	przedstawienie przyczyn upadku I Rzeczypospolitej w ocenie Polaków i myślicieli epoki oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: podpisania aktu konfederacji targowickiej przez Stanisława Augusta Poniatowskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: szkoła lelewelowska, szkoła historyczna warszawska, szkoła historyczna krakowska, konserwatyzm, • identyfikuje postacie: Monteskiusza, Woltera, Jeana-Jacques’a Rousseau, Denisa Diderota, Adama Naruszewicza, Seweryna Rzewuskiego, Joachima Lelewela, Waleriana Kalinkę, Józefa Szujskiego, Michała Bobrzyńskiego, Tadeusza Korzona, Władysława Smoleńskiego, Aleksandra Rembowskiego, 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: podpisania aktu konfederacji targowickiej przez Stanisława Augusta Poniatowskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: szkoła lelewelowska, szkoła historyczna warszawska, szkoła historyczna krakowska, konserwatyzm, • identyfikuje postacie: Monteskiusza, Woltera, Jeana-Jacques’a Rousseau, Denisa Diderota, • omawia poglądy filozofów francuskich dotyczące systemu rządów w Rzeczypospolitej, • wymienia czynniki wewnętrzne, które przyczyniły się do upadku Rzeczypospolitej Obojga Narodów,

			<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia poglądy Joachima Lelewela dotyczące ustroju Rzeczypospolitej, • wymienia czynniki wewnętrzne, które przyczyniły się do upadku Rzeczypospolitej Obojga Narodów, • charakteryzuje poglądy przedstawicieli szkoły krakowskiej i szkoły warszawskiej w sprawie rozbiorów Polski, • omawia poglądy filozofów francuskich dotyczące systemu rządów w Rzeczypospolitej, • opisuje różnice w ocenie przyczyn upadku Rzeczypospolitej w poglądach uczonych francuskich oraz polskich, • ocenia postawę króla Stanisława Augusta Poniatowskiego wobec wyzwań epoki 	<p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Adama Naruszewicza, Seweryna Rzewuskiego, Joachima Lelewela, Waleriana Kalinkę, Józefa Szujskiego, Michała Bobrzyńskiego, Tadeusza Korzona, Władysława Smoleńskiego, Aleksandra Rembowskiego, • przedstawia poglądy Joachima Lelewela dotyczące ustroju Rzeczypospolitej, <p>OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przedstawicieli szkoły krakowskiej i szkoły warszawskiej w sprawie rozbiorów Polski, • opisuje różnice w ocenie przyczyn upadku Rzeczypospolitej w poglądach uczonych francuskich oraz polskich, <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę króla Stanisława Augusta Poniatowskiego wobec wyzwań epoki
22.	LEKcja POWTÓRZENIOWA Sprawdź, co już umiesz Od świetności do upadku	utrwalenie i usystematyzowanie wiedzy		
23.	SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI			
XIX WIEK				
24.	My z Napoleonem, Napoleon z nami	przedstawienie polityki Napoleona w sprawie polskiej oraz argumentów za współpracą Polaków z Bonapartem i przeciw niej	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wybuchu rewolucji we Francji, zamachu stanu Napoleona Bonapartego, porozumienia w sprawie formowania Legionów Polskich, powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>, ustanowienia <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> oficjalnym hymnem Polski, bitwy pod Marengo, pokoju w Luneville, bitew pod Jeną i Auerstedt, powstania Komisji Rządzącej na wyzwolonych ziemiach polskich, bitew pod Tczewem i Frydlandem, pokoju w Tyłży, wydania konstytucji Księstwa 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wybuchu rewolucji we Francji, zamachu stanu Napoleona Bonapartego, porozumienia w sprawie formowania Legionów Polskich, pokoju w Tyłży, bitwy pod Raszyńem, wyprawy Napoleona na Rosję, bitwy pod Lipskiem, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Legiony Polskie, kodeks cywilny, • identyfikuje postacie: Napoleona Bonapartego, Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego, Tadeusza Kościuszkę, Adama Jerzego Czartoryskiego, Aleksandra I, Józefa Poniatowskiego,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Warszawskiego, wybuchu wojny francusko-austriackiej (1809 r.), bitwy pod Raszynem, traktatu pokojowego w Schönbrunn, wyprawy Napoleona na Rosję, wkroczenia Rosjan do Księstwa Warszawskiego, bitwy pod Lipskiem,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Legiony Polskie, kodeks cywilny, Komisja Rządząca, • identyfikuje postacie: Napoleona Bonaparte, Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego, Karola Kniaziewicza, Tadeusza Kościuszkę, Adama Jerzego Czartoryskiego, Aleksandra I, Józefa Poniatowskiego, Stanisława Małachowskiego, Józefa Zajączka, Fryderyka Augusta, • lokalizuje na mapie: państwa walczące z Napoleonem, Reggio, Marengo, Luneville, Santo Domingo (Haiti), Puławy, Jenę, Auerstedt, Tczew, Frydland, Tylżę, Drezno, Saksonię, Raszyn, ziemie Księstwa Warszawskiego przed traktatem w Schönbrunn i po nim, Borodino, Moskwę, rzekę Berezynę, Lipsk, • przedstawia okoliczności powstania i losy Legionów Polskich, • ocenia politykę Napoleona w sprawie polskiej, • przedstawia argumenty za włączeniem się Polaków w walkę u boku Napoleona i przeciw niemu, z uwzględnieniem poglądów Adama Jerzego Czartoryskiego, Tadeusza Kościuszki, Jana Henryka Dąbrowskiego, • omawia okoliczności powstania i ustrój Księstwa Warszawskiego, • przedstawia okoliczności powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>, • omawia losy Polaków walczących u boku Napoleona i ocenia postawę Józefa Poniatowskiego, • wymienia główne bitwy Napoleona, w których uczestniczyli Polacy 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: państwa walczące z Napoleonem, Tylżę, Drezno, Saksonię, Raszyn, ziemie Księstwa Warszawskiego przed traktatem w Schönbrunn i po nim, Borodino, Moskwę, Lipsk, • wymienia główne bitwy Napoleona, w których uczestniczyli Polacy, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>, ustanowienia <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> oficjalnym hymnem Polski, bitwy pod Marengo, pokoju w Luneville, bitew pod Jeną i Auerstedt, bitew pod Tczewem i Frydlandem, wydania konstytucji Księstwa Warszawskiego, wybuchu wojny francusko-austriackiej (1809 r.), traktatu pokojowego w Schönbrunn, wkroczenia Rosjan do Księstwa Warszawskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcie Komisji Rządzącej, • identyfikuje postacie: Karola Kniaziewicza, Stanisława Małachowskiego, Józefa Zajączka, Fryderyka Augusta, • lokalizuje na mapie: Reggio, Santo Domingo (Haiti), Puławy, Jenę, Auerstedt, Tczew, Frydland, rzekę Berezynę, • przedstawia okoliczności powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>, • przedstawia okoliczności powstania i losy Legionów Polskich, • omawia okoliczności powstania i ustrój Księstwa Warszawskiego, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę powstania Komisji Rządzącej na wyzwolonych ziemiach polskich, • lokalizuje na mapie Luneville, • omawia losy Polaków walczących u boku Napoleona i ocenia postawę Józefa Poniatowskiego, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia politykę Napoleona w sprawie polskiej, • przedstawia argumenty za włączeniem się Polaków w walkę u boku Napoleona i przeciw niemu, z uwzględnieniem poglądów Adama Jerzego Czartoryskiego, Tadeusza Kościuszki, Jana Henryka Dąbrowskiego

25.	„Gdy Naród do boju wystąpił z orężem...”	przedstawienie najważniejszych wydarzeń związanych z dziejami Królestwa Kongresowego w latach 1815–1830 oraz z powstaniem listopadowym i charakterystyka jego przywódców	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: założenia Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, założenia Banku Polskiego, powstania Wolnomularstwa Narodowego, utworzenia Towarzystwa Patriotycznego, zawiązania sprzysiężenia w szkole podchorążych, wybuchu powstania listopadowego, powstania Rządu Tymczasowego, detronizacji Mikołaja I jako króla polskiego, wkroczenia na ziemie polskie armii rosyjskiej, bitwy pod Stoczkiem, bitwy pod Grochowem, bitwy pod Wawrem, bitwy pod Iganiami, bitwy pod Ostrołką, początku szturm Rosjan na Warszawę, poddania Warszawy Rosjanom, • identyfikuje postacie: Aleksandra I, Mikołaj I, Adama Jerzego Czartoryskiego, Józefa Zajączka, Stanisława Staszica, Ksawerego Druckiego-Lubeckiego, Bonawenturę i Wincentego Niemojowskich, Adama Mickiewicza, Waleriana Łukasińskiego, Ignacego Prądzyńskiego, Piotra Wysockiego, wielkiego księcia Konstantego, Mikołaja Nowosilcowa, Józefa Chłopickiego, Michała Gedeona Radziwiłła, Joachima Lelewela, Józefa Dwernickiego, Jana Skrzyneckiego, Józefa Bema, Jana Krukowieckiego, Iwana Paskiewicza, Iwana Dybicza, Emilię Plater, Kunegundę Ogińską, Marię Prószyńską, Marię Raszanowiczową, Antoninę Tomaszewską, Józefę Rostkowską, Barbarę Czarnocką, • lokalizuje na mapie: Królestwo Polskie, Rzeczpospolitą Krakowską, Wielkie Księstwo Poznańskie, Kanał Augustowski, Kalisz, Stoczek, Grochów, Wawer, Iganie, Ostrołkę, kierunek przemarszu armii Paskiewicza, • ocenia postawy głównodowodzących armią Królestwa Polskiego w okresie powstania listopadowego, • charakteryzuje losy i postawę Waleriana Łukasińskiego, • przedstawia przykłady bohaterskiej walki kobiet podczas powstania listopadowego, • przedstawia dokonania Ksawerego Druckiego-Lubeckiego jako ministra skarbu, • wymienia główne bitwy powstania listopadowego i polskich generałów, którzy w nich dowodzili, 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: utworzenia Towarzystwa Patriotycznego, wybuchu powstania listopadowego, bitwy pod Grochowem, bitwy pod Ostrołką, poddania Warszawy Rosjanom, • identyfikuje postacie: Aleksandra I, Mikołaja I, Adama Jerzego Czartoryskiego, Ksawerego Druckiego-Lubeckiego, Adama Mickiewicza, Waleriana Łukasińskiego, Ignacego Prądzyńskiego, Piotra Wysockiego, wielkiego księcia Konstantego, Józefa Chłopickiego, Michała Gedeona Radziwiłła, Jana Skrzyneckiego, Józefa Bema, Jana Krukowieckiego, Iwana Paskiewicza, Emilię Plater, • lokalizuje na mapie: Królestwo Polskie, Rzeczpospolitą Krakowską, Wielkie Księstwo Poznańskie, Grochów, Ostrołkę, • wymienia główne bitwy powstania listopadowego i polskich generałów, którzy w nich dowodzili, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: założenia Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, założenia Banku Polskiego, zawiązania sprzysiężenia w szkole podchorążych, powstania Rządu Tymczasowego, detronizacji Mikołaja I jako króla polskiego, wkroczenia na ziemie polskie armii rosyjskiej, bitwy pod Stoczkiem, bitwy pod Wawrem, bitwy pod Iganiami, początku szturm Rosjan na Warszawę, • identyfikuje postacie: Józefa Zajączka, Stanisława Staszica, Bonawenturę i Wincentego Niemojowskich, Mikołaja Nowosilcowa, Joachima Lelewela, Józefa Dwernickiego, Iwana Dybicza, • lokalizuje na mapie: Kalisz, Stoczek, Wawer, Iganie, kierunek przemarszu armii Paskiewicza, Kanał Augustowski, • przedstawia działalność legalnej i nielegalnej opozycji przed wybuchem powstania listopadowego, • charakteryzuje losy i postawę Waleriana Łukasińskiego, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania Wolnomularstwa Narodowego, • identyfikuje postacie: Kunegundę Ogińską, Marię Prószyńską, Marię Raszanowiczową, Antoninę Tomaszewską, Józefę Rostkowską, Barbarę Czarnocką, • przedstawia przykłady bohaterskiej walki kobiet podczas powstania listopadowego, • przedstawia dokonania Ksawerego Druckiego-Lubeckiego jako ministra skarbu,
-----	---	--	--	---

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia działalność legalnej i nielegalnej opozycji przed wybuchem powstania listopadowego, • konfrontuje postawę Ignacego Prądzyńskiego i Józefa Bema z działaniami Jan Skrzyneckiego i Jana Krukowieckiego 	<p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawy głównodowodzących armią Królestwa Polskiego w okresie powstania listopadowego, • konfrontuje postawę Ignacego Prądzyńskiego i Józefa Bema z działaniami Jan Skrzyneckiego i Jana Krukowieckiego
26.	„Za wolność naszą i waszą”	przedstawienie prób walki o niepodległość Polski w okresie Wiosny Ludów	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: utworzenia Stowarzyszenia Ludu Polskiego, uwłaszczenia chłopów w Wielkim Księstwie Poznańskim, założenia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, powołania Rządu Narodowego w Krakowie, wybuchu powstania krakowskiego, Wiosny Ludów w Europie, powstania Komitetu Narodowego w Poznaniu, powstania Centralizacji w Poznaniu, zwołania Kongresu Słowiańskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: praca organiczna, wolne miasto, rabacja, Wiosna Ludów, • identyfikuje postacie: Józefa Zaliwskiego, Piotra Ściegiennego, Szymona Konarskiego, Józefa Lompę, Krzysztofa Mrongowiusza, Gustawa Gizewiusza, Fryderyka Wilhelma IV, Karola Marcinkowskiego, Walentego Stefańskiego, Józefa Maksymiliana Ossolińskiego, Karola Libelta, Ludwika Mierosławskiego, Jana Tyssowskiego, Ludwika Gorzkowskiego, Aleksandra Grzegorzewskiego, Edwarda Dembowskiego, Jakuba Szełę, Klemensa Metternicha, Józefa Bema, Józefa Wysockiego, Henryka Dembińskiego, Wojciecha Chrzanowskiego, Jerzego Lubomirskiego, Franciszka Sznajdego, Iwana Paskiewicza, • lokalizuje na mapie: Wołyń, Podole, Wielkie Księstwo Poznańskie, Lwów, Lombardię, Sycylię, Pragę, • wymienia przykłady walki o polskość bez zaangażowania zbrojnego, • wskazuje przyczyny niepowodzenia powstania krakowskiego i Wiosny Ludów na ziemiach polskich, 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wybuchu powstania krakowskiego, Wiosny Ludów w Europie, powstania Komitetu Narodowego w Poznaniu, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: praca organiczna, wolne miasto, rabacja, Wiosna Ludów, • identyfikuje postacie: Piotra Ściegiennego, Józefa Bema, Józefa Maksymiliana Ossolińskiego, Edwarda Dembowskiego, Jakuba Szełę, • lokalizuje na mapie: Wielkie Księstwo Poznańskie, Lwów, Pragę, • wyjaśnia znaczenie pracy organicznej dla umacniania polskości, <p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: utworzenia Stowarzyszenia Ludu Polskiego, założenia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, powołania Rządu Narodowego w Krakowie, zwołania Kongresu Słowiańskiego, • identyfikuje postacie: Józefa Zaliwskiego, Szymona Konarskiego, Józefa Lompę, Fryderyka Wilhelma IV, Ludwika Mierosławskiego, Karola Marcinkowskiego, Wojciecha Chrzanowskiego, • lokalizuje na mapie: Wołyń, Podole, • wymienia przykłady walki o polskość bez zaangażowania zbrojnego, <p>OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: uwłaszczenia chłopów w Wielkim Księstwie Poznańskim, powstania Komitetu Narodowego w Poznaniu, powstania Centralizacji w Poznaniu, • identyfikuje postacie: Krzysztofa Mrongowiusza, Gustawa Gizewiusza, Walentego Stefańskiego, Karola Libelta, Jana Tyssowskiego, Ludwika Gorzkowskiego, Aleksandra Grzegorzewskiego, Klemensa Metternicha, Jerzego Lubomirskiego, Franciszka Sznajdego, Iwana Paskiewicza, • lokalizuje na mapie: Lombardię, Sycylię, • wymienia przykłady walki Polaków w XIX w. o „wolność naszą i waszą”,

			<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady walki Polaków w XIX w. o „wolność naszą i waszą”; wyjaśnia znaczenie pracy organicznej dla umacniania polskości 	<p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny niepowodzenia powstania krakowskiego i Wiosny Ludów na ziemiach polskich
27.	Gloria victis – chwała zwyciężonym	przedstawienie przebiegu powstania styczniowego i postaw Polaków wobec niego	<ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: wybuchu powstania styczniowego, wojny krymskiej, pogrzebu generałowej Sowińskiej, wprowadzenia stanu wojennego w Królestwie Polskim, powstania Komitetu Centralnego Narodowego, powstania Tymczasowego Rządu Narodowego, dekretu uwłaszczeniowego Aleksandra II, objęcia dyktatury powstania przez Mariana Langiewicza, objęcia dyktatury powstania przez Romualda Traugutta, wyjaśnia i stosuje pojęcia: Biali, Czerwoni, branka, państwo podziemne, identyfikuje postacie: Michała Czajkowskiego, Władysława Zamoyskiego, Jarosława Dąbrowskiego, Stefana Bobrowskiego, Leopolda Kronenberga, Andrzeja Zamoyskiego, Edwarda Jurgensa, Aleksandra Wielopolskiego, Aleksandra II, Ludwika Mierosławskiego, Józefę Rostkowską, Mariana Langiewicza, Józefa Hauke-Bosaka, Dionizego Czachowskiego, Zygmunta Sierakowskiego, Walerego Wróblewskiego, Konstantego Kalinowskiego, Stanisława Brzóske, Romualda Traugutta, lokalizuje na mapie: Krym, Żmudź, Wołyń, Białoruś, Podlasie, Wilno, Opatów, Miechów, Bodzentyn, Małogoszcz, przedstawia sytuację w Królestwie Polskim przed wybuchem powstania styczniowego, opisuje przebieg powstania styczniowego, opisuje funkcjonowanie polskiego państwa podziemnego w czasie powstania styczniowego, charakteryzuje głównych bohaterów powstania styczniowego, wyjaśnia, jaki był cel branki, ocenia działalność Romualda Traugutta w czasie powstania styczniowego, przedstawia własną ocenę powstania styczniowego 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: wybuchu powstania styczniowego, wojny krymskiej, powstania Komitetu Centralnego Narodowego, powstania Tymczasowego Rządu Narodowego, wyjaśnia i stosuje pojęcia: Biali, Czerwoni, branka, państwo podziemne, identyfikuje postacie: Aleksandra Wielopolskiego, Aleksandra II, Ludwika Mierosławskiego, Romualda Traugutta, lokalizuje na mapie: Krym, Żmudź, Wołyń, Białoruś, Podlasie, Wilno, przedstawia sytuację w Królestwie Polskim przed wybuchem powstania styczniowego, wyjaśnia, jaki był cel branki, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: wprowadzenia stanu wojennego w Królestwie Polskim, dekretu uwłaszczeniowego Aleksandra II, objęcia dyktatury powstania przez Romualda Traugutta, identyfikuje postacie: Michała Czajkowskiego, Władysława Zamoyskiego, Jarosława Dąbrowskiego, Stefana Bobrowskiego, Leopolda Kronenberga, Andrzeja Zamoyskiego, Edwarda Jurgensa, Mariana Langiewicza, Stanisława Brzóske, Dionizego Czachowskiego, opisuje przebieg powstania styczniowego, opisuje funkcjonowanie polskiego państwa podziemnego w czasie powstania styczniowego, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: pogrzebu generałowej Sowińskiej, objęcia dyktatury powstania przez Mariana Langiewicza, identyfikuje postać Józefy Rostkowskiej, lokalizuje na mapie: Opatów, Miechów, Bodzentyn, Małogoszcz, charakteryzuje głównych bohaterów powstania styczniowego, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia działalność Romualda Traugutta w czasie powstania styczniowego, przedstawia własną ocenę powstania styczniowego

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
28.	Bić się czy nie bić?	charakterystyka kontrowersji w sprawie postaw Polaków wobec zaborców, z uwzględnieniem oceny konsekwencji powstań narodowych	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę: zniesienia konstytucji Królestwa Polskiego przez cara, likwidacji Rzeczypospolitej Krakowskiej, likwidacji Kościoła unickiego w zaborze rosyjskim, powstania parlamentu pruskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: irredenta, hekatomba, rusyfikacja, germanizacja, Kraj Nadwiślański, Statut organiczny, nurt konserwatywny emigracji, nurt demokratyczno-liberalny emigracji, emisariusz, ugodowcy, <i>liberum conspiro</i>, stańczycy, trójjolaści, • identyfikuje postacie: Iwana Paskiewicza, Walerego Wróblewskiego, Adama Jerzego Czartoryskiego, Joachima Lelewela, Wiktora Heltmana, Tadeusza Krępowieckiego, Stanisława Worcella, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Cypriana Kamila Norwida, Fryderyka Chopina, Pawła Popiela, Józefa Szujskiego, Stanisława Koźmiana, Stanisława Tarnowskiego, Aleksandra Świętochowskiego, • lokalizuje na mapie: kraje, do których Polacy emigrowali po powstaniu listopadowym, Paryż, • analizuje negatywne i pozytywne następstwa powstań narodowych, • charakteryzuje polityczną działalność Polaków na emigracji, z uwzględnieniem poglądów członków poszczególnych ugrupowań emigracyjnych, • wymienia główne ugrupowania Wielkiej Emigracji i ich przywódców, • przedstawia własną opinię w kwestii walki lub ugody z zaborcami, • przedstawia poglądy środowiska stańczyków albo trójjolaistów, • wymienia twórców polskiej kultury na emigracji, • konfrontuje argumenty ugodowców i zwolenników walki z zaborcami 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę likwidacji Rzeczypospolitej Krakowskiej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: hekatomba, rusyfikacja, germanizacja, Kraj Nadwiślański, emisariusz, ugodowcy, • identyfikuje postacie: Iwana Paskiewicza, Adama Jerzego Czartoryskiego, Joachima Lelewela, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Cypriana Kamila Norwida, Fryderyka Chopina, • lokalizuje na mapie: kraje, do których Polacy emigrowali po powstaniu listopadowym, Paryż, • wymienia główne ugrupowania Wielkiej Emigracji i ich przywódców, • wymienia twórców polskiej kultury na emigracji, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę: zniesienia konstytucji Królestwa Polskiego przez cara, powstania parlamentu pruskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: irredenta, nurt konserwatywny emigracji, nurt demokratyczno-liberalny emigracji, stańczycy, trójjolaści, • identyfikuje postacie: Wiktora Heltmana, Tadeusza Krępowieckiego, Stanisława Worcella, Aleksandra Świętochowskiego, Walerego Wróblewskiego, • przedstawia poglądy środowiska stańczyków albo trójjolaistów, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę likwidacji Kościoła unickiego w zaborze rosyjskim, • wyjaśnia i stosuje pojęcie <i>liberum conspiro</i>, • identyfikuje postacie: Pawła Popiela, Józefa Szujskiego, Stanisława Koźmiana, Stanisława Tarnowskiego, • charakteryzuje polityczną działalność Polaków na emigracji, z uwzględnieniem poglądów członków ugrupowań emigracyjnych, • konfrontuje argumenty ugodowców i zwolenników walki z zaborcami, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje negatywne i pozytywne następstwa powstań narodowych, • przedstawia własną opinię w kwestii walki lub ugody z zaborcami

29.	Polacy wobec zaborców w drugiej połowie XIX w.	charakterystyka postaw Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania Austro-Węgier, wynalezienia lampy naftowej przez Ignacego Łukasiewicza, okresu Kulturkampfu, wydania noweli osadniczej, strajku dzieci we Wrześni, strajku w szkołach poznańskich, wydania ustawy kagańcowej, powstania działalności Centralnego Towarzystwa Gospodarczego, początku działalności Uniwersytetu Latającego, założenia Szkoły Handlowej w Warszawie, założenia Szkoły Technicznej w Warszawie, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: autonomia, kulturkampf, rugi pruskie, Komisja Kolonizacyjna, Hakata, nowela osadnicza, ustawa kagańcowa, Bazar, praca u podstaw, Polska Macierz Szkolna, solidaryzm narodowy, pozytywizm, realizm, • identyfikuje postacie: Franciszka Józefa, Agenora Gołuchowskiego, Ignacego Łukasiewicza, Ottona von Bismarcka, Mieczysława Ledóchowskiego, Michała Drzymałę, Edwarda Raczyńskiego, Tytusa Działyńskiego, Hipolita Cegielskiego, Zygmunta Wielopolskiego, Aleksandra Świętochowskiego, Bolesława Prusa, Elizę Orzeszkową, Marię Konopnicką, Henryka Sienkiewicza, Leopolda Kronenberga, Hipolita Wawelberga, • lokalizuje na mapie: Austro-Węgry, Lwów, Galicję Zachodnią, Galicję Wschodnią, Krosno, Wrześnię, Rogalin, Kórnik, Łódź, Częstochowę, Sosnowiec, • charakteryzuje autonomię Galicji i odróżnia jej sytuację od sytuacji w pozostałych zaborach, • przedstawia politykę germanizacji i ocenia postawy Polaków wobec niej, • przedstawia politykę rusyfikacji i ocenia postawy Polaków wobec niej, • wyjaśnia, na czym polegała praca u podstaw, i wymienia jej propagatorów, • przedstawia zasady funkcjonowania władz autonomicznej Galicji, • charakteryzuje rozwój gospodarczy ziem polskich w trzech zaborach, 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania Austro-Węgier, strajku dzieci we Wrześni, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: autonomia, kulturkampf, rugi pruskie, Komisja Kolonizacyjna, pozytywizm, realizm, • identyfikuje postacie: Franciszka Józefa, Ignacego Łukasiewicza, Ottona von Bismarcka, Michała Drzymałę, Bolesława Prusa, Elizę Orzeszkową, Marię Konopnicką, Henryka Sienkiewicza, • lokalizuje na mapie: Austro-Węgry, Lwów, Galicję Zachodnią, Galicję Wschodnią, Wrześnię, Łódź, Częstochowę, • wymienia najważniejsze elementy polityki rusyfikacji i germanizacji, • podaje najważniejsze przykłady walki Polaków o tożsamość narodową, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: okresu Kulturkampfu, strajku w szkołach poznańskich, wydania ustawy kagańcowej, początku działalności Uniwersytetu Latającego, wynalezienia lampy naftowej przez Ignacego Łukasiewicza, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Hakata, nowela osadnicza, ustawa kagańcowa, Bazar, praca u podstaw, Polska Macierz Szkolna, solidaryzm narodowy, • identyfikuje postacie: Agenora Gołuchowskiego, Mieczysława Ledóchowskiego, Hipolita Cegielskiego, Aleksandra Świętochowskiego, Leopolda Kronenberga, • lokalizuje na mapie: Krosno, Rogalin, Kórnik, Sosnowiec, • charakteryzuje autonomię Galicji i odróżnia jej sytuację od sytuacji w pozostałych zaborach, • wyjaśnia, na czym polegała praca u podstaw, i wymienia jej propagatorów, • przedstawia zasady funkcjonowania władz autonomicznej Galicji, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wydania noweli osadniczej, początku działalności Centralnego Towarzystwa Gospodarczego, początku działalności Uniwersytetu Latającego, założenia Szkoły Handlowej w Warszawie, założenie Szkoły Technicznej w Warszawie, • identyfikuje postacie: Edwarda Raczyńskiego, Tytusa Działyńskiego, Zygmunta Wielopolskiego, Hipolita Wawelberga, • przedstawia politykę germanizacji i ocenia postawy Polaków wobec niej, • przedstawia politykę rusyfikacji i ocenia postawy Polaków wobec niej, • wymienia instytucje ważne dla rozwoju gospodarczego lub kulturalnego społeczeństwa polskiego pod zaborami,
-----	---	---	---	--

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje Polaków, którzy walczyli o polskość i byli prześladowani przez zaborców, wymienia najważniejsze elementy polityki rusyfikacji i germanizacji, wymienia instytucje ważne dla rozwoju gospodarczego lub kulturalnego społeczeństwa polskiego pod zaborami 	<p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rozwój gospodarczy ziem polskich w trzech zaborach, wymienia i charakteryzuje postacie Polaków, którzy walczyli o polskość i byli prześladowani przez zaborców
30.	Polityka i politycy. Narodziny masowych ruchów politycznych na ziemiach polskich	charakterystyka partii politycznych ukształtowanych na ziemiach polskich pod koniec XIX w.	<ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: powstania Międzynarodowej Socjalno-Rewolucyjnej Partii Proletariat, powstania Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy, powstania Polskiej Partii Socjalistycznej, rozłamu w Polskiej Partii Socjalistycznej, powstania Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej Galicji i Śląska Cieszyńskiego, powstania Ligi Polskiej, powstania Ligi Narodowej, powstania Stronnictwa Demokratyczno-Narodowego, powstania Stronnictwa Ludowego i przekształcenia go w Polskie Stronnictwo Ludowe, rozłamu w Polskim Stronnictwie Ludowym, warszawskiej demonstracji PPS (1904 r.), krwawej niedzieli w Rosji, powstania Organizacji Bojowej PPS, krwawej środy w Królestwie Polskim, wyjaśnia i stosuje pojęcia: proletariat, socjalizm, partia polityczna, wszechpolak, praca u podstaw, krwawa środa, krwawa niedziela, identyfikuje postacie: Ludwika Waryńskiego, Różę Luksemburg, Juliana Marchlewskiego, Feliksa Dzierżyńskiego, Stanisława Wojciechowskiego, Stanisława Grabskiego, Józefa Piłsudskiego, Zygmunta Miłkowskiego, Romana Dmowskiego, Wojciecha Korfanteo, Stanisława Stojalowskiego, Marię i Bolesława Wysockich, Karola Lewakowskiego, Jakuba Bojkę, Jana Stapińskiego, Wincentego Witosa, Mikołaja II, 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: powstania Międzynarodowej Socjalno-Rewolucyjnej Partii Proletariat, powstania Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy, powstania Polskiej Partii Socjalistycznej, powstania Ligi Narodowej, powstania Stronnictwa Demokratyczno-Narodowego, powstania Stronnictwa Ludowego, wyjaśnia i stosuje pojęcia: proletariat, socjalizm, partia polityczna, identyfikuje postacie: Ludwika Waryńskiego, Różę Luksemburg, Juliana Marchlewskiego, Feliksa Dzierżyńskiego, Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Mikołaja II, opisuje przyczyny, przebieg i skutki rewolucji 1905 r. na ziemiach polskich, opisuje najważniejsze partie polityczne na ziemiach polskich, <p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: powstania Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej Galicji i Śląska Cieszyńskiego, powstania Ligi Polskiej, przekształcenia SL w Polskie Stronnictwo Ludowe, krwawej środy w Królestwie Polskim, wyjaśnia i stosuje pojęcia: wszechpolak, praca u podstaw, krwawa środa, krwawa niedziela, identyfikuje postacie: Stanisława Wojciechowskiego, Stanisława Grabskiego, Wojciecha Korfanteo, Stanisława Stojalowskiego, Wincentego Witosa, przedstawia okoliczności uformowania się ruchu ludowego na ziemiach polskich, charakteryzuje rozwój ruchu narodowego i przedstawia jego cele polityczne,

			<ul style="list-style-type: none"> • opisuje najważniejsze partie polityczne na ziemiach polskich, • opisuje przyczyny, przebieg i skutki rewolucji 1905 r. na ziemiach polskich, • porównuje cele polityczne i metody działania polskich partii socjalistycznych, • przedstawia okoliczności uformowania się ruchu ludowego na ziemiach polskich, • charakteryzuje rozwój ruchu narodowego i przedstawia jego cele polityczne, • ocenia wpływ partii politycznych na wzrost świadomości politycznej, społecznej i narodowej Polaków, • charakteryzuje podstawowe różnice pomiędzy programami polskich partii politycznych 	<p>OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: rozłamu w Polskim Stronnictwie Ludowym, warszawskiej demonstracji PPS (1904 r.), rozłamu w Polskiej Partii Socjalistycznej, powstania Organizacji Bojowej PPS, • identyfikuje postacie: Marię i Bolesława Wystouchów, Karola Lewakowskiego, Jakuba Bojkę, Jana Stapińskiego, • porównuje cele polityczne i metody działania polskich partii socjalistycznych, <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia wpływ partii politycznych na wzrost świadomości politycznej, społecznej i narodowej Polaków, • charakteryzuje podstawowe różnice pomiędzy programami polskich partii politycznych
31.	LEKCJA POWTÓRZENIOWA Sprawdź, co już umiesz „Póki w narodzie myśl swobody żyje...”			
32.	SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI			
XX WIEK				
33.	Ku niepodległej. Sprawa polska w czasie Wielkiej Wojny	przedstawienie przyczyn i uwarunkowań odzyskania niepodległości przez Polskę	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania Towarzystwa Strzelec i Związku Strzeleckiego, powstania Związku Walki Czynnej, wybuchu I wojny światowej, wymarszu I Kompanii Kadrowej do Kongresówki, aktu 5 listopada, kryzysu przysięgowego, utworzenia Komitetu Narodowego Polskiego, orędzia prezydenta Thomasa Woodrowa Wilsona, konferencji premierów Francji, Włoch i Wielkiej Brytanii, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: trójprzymierze, trójporozumienie, ententa, państwa centralne, koncepcja trialistyczna, kryzys przysięgowy, Legiony Polskie, Błękitna Armia, 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wybuchu I wojny światowej, wymarszu I Kompanii Kadrowej do Kongresówki, aktu 5 listopada, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: trójprzymierze, trójporozumienie, ententa, państwa centralne, kryzys przysięgowy, • lokalizuje na mapie: państwa trójporozumienia, państwa trójprzymierza, • identyfikuje postacie: Thomasa Woodrowa Wilsona, Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego, • przedstawia orientację polityczną Polaków w przededniu I wojny światowej, • przedstawia polskie oddziały wojskowe utworzone w czasie I wojny światowej

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Michała Bobrzyńskiego, Romana Dmowskiego, wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza, Józefa Dowbora-Muśnickiego, Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego, Józefa Hallera, Thomasa Woodrowa Wilsona, Ignacego Paderewskiego, • lokalizuje na mapie: państwa trójporozumienia, państwa trójprzymierza, Galicję, Lozannę, Rarańczę, • charakteryzuje i ocenia działania podejmowane w pierwszym okresie wojny przez Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego, • przedstawia etapy umiędzynarodawiania sprawy polskiej w czasie I wojny światowej, • opisuje zmiany podejścia mocarstw do sprawy polskiej, • ocenia skuteczność działań Komitetu Narodowego Polskiego w walce o niepodległą Polskę, • porównuje programy głoszone przez Polaków w przededniu I wojny światowej, • przedstawia polskie orientacje polityczne w przededniu I wojny światowej, • przedstawia polskie oddziały wojskowe utworzone w czasie I wojny światowej 	<p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania Towarzystwa Strzelec i Związku Strzeleckiego, powstania Związku Walki Czynnej, kryzysu przysięgowego, utworzenia Komitetu Narodowego Polskiego, orędzia prezydenta Thomasa Woodrowa Wilsona, konferencji premierów Francji, Włoch i Wielkiej Brytanii, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: koncepcja trialistyczna, Błękitna Armia, • lokalizuje na mapie: Lozannę, Rarańczę, • identyfikuje postacie: Józefa Hallera, Ignacego Paderewskiego, • przedstawia etapy umiędzynarodawiania sprawy polskiej w czasie I wojny światowej, • opisuje zmiany podejścia mocarstw do sprawy polskiej, <p>OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia etapy umiędzynarodawiania sprawy polskiej w czasie I wojny światowej, • identyfikuje postacie: Michała Bobrzyńskiego, Józefa Dowbora-Muśnickiego, wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza, • porównuje programy głoszone przez Polaków w przededniu I wojny światowej, <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia skuteczność działań Komitetu Narodowego Polskiego w walce o niepodległą Polskę, • charakteryzuje i ocenia działania podejmowane w pierwszym okresie wojny przez Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego
34.	Odrodzenie państwa polskiego	przedstawienie okoliczności odrodzenia państwa polskiego oraz charakterystyka funkcjonowania ustroju II Rzeczypospolitej w pierwszych latach niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania Polskiej Komisji Likwidacyjnej, proklamowania Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej, powstania Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej, powierzenia Józefowi Piłsudskiemu władzy wojskowej przez Radę Regencyjną, rozwiązania się Rady Regencyjnej, dekretu o najwyższej władzy państwowej Republiki Polskiej, mianowania na premiera Ignacego Paderewskiego, wyborów do 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powierzenia Józefowi Piłsudskiemu władzy wojskowej przez Radę Regencyjną, wyborów do Sejmu Ustawodawczego, uchwalenia konstytucji marcowej, zabójstwa Gabriela Narutowicza, • wyjaśnia i stosuje pojęcie „sejmokracji”, • identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Ignacego Daszyńskiego, Józefa Piłsudskiego, Jędrzeja Moraczewskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Paderewskiego, Gabriela Narutowicza,

			<p>Sejmu Ustawodawczego, uchwalenia małej konstytucji, uchwalenia konstytucji marcowej, wyboru Gabriela Narutowicza na prezydenta, zabójstwa Gabriela Narutowicza, wyboru Stanisława Wojciechowskiego na prezydenta, pierwszego rządu Chjeno-Piasta,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Chjeno-Piast, „sejmokracja”, • identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Ignacego Daszyńskiego, Józefa Piłsudskiego, Jędrzeja Moraczewskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Paderewskiego, Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego, Władysława Grabskiego, • lokalizuje na mapie: Galicję Wschodnią, Lwów, Lublin, Kraków, Magdeburg, Sulejówkę, Locarno, • przedstawia formowanie się władz centralnych po odzyskaniu niepodległości przez Polskę, • wyjaśnia, jakie były przyczyny sporów pomiędzy konkurencyjnymi ośrodkami polskich władz u progu niepodległości, • charakteryzuje główne zasady ustrojowe zawarte w konstytucji marcowej, • wyjaśnia, jakie zapisy konstytucji marcowej budziły największe kontrowersje, • ocenia funkcjonowanie państwa polskiego w okresie rządów parlamentarnych w latach 1922–1926, • przedstawia przykłady słabości ustroju parlamentarnego w Polsce w latach 1922–1926, • wymienia główne lokalne organy władzy polskiej powstałe u progu niepodległości, • charakteryzuje problemy, jakie napotkały władze państwa polskiego na początku niepodległości, i wyjaśnia, jak sobie z tymi problemami radzono 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Galicję Wschodnią, Lwów, Lublin, Kraków, • wymienia główne lokalne organy władzy polskiej powstałe u progu niepodległości, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania Polskiej Komisji Likwidacyjnej, powstania Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej, mianowania Ignacego Paderewskiego premierem, wyboru Gabriela Narutowicza na prezydenta, wyboru Stanisława Wojciechowskiego na prezydenta, powstania pierwszego rządu Chjeno-Piasta, • wyjaśnia i stosuje pojęcie Chjeno-Piast, • identyfikuje postacie: Stanisława Wojciechowskiego, Władysława Grabskiego, • lokalizuje na mapie: Magdeburg, Locarno, Sulejówkę, • przedstawia przykłady słabości ustroju parlamentarnego w Polsce w latach 1922–1926, • przedstawia formowanie się władz centralnych po odzyskaniu niepodległości przez Polskę, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: proklamowania Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej, rozwiązania się Rady Regencyjnej, dekretu o najwyższej władzy państwowej Republiki Polskiej, uchwalenia małej konstytucji, • charakteryzuje główne zasady ustrojowe zawarte w konstytucji marcowej, • charakteryzuje problemy, jakie napotkały władze państwa na początku niepodległości, i wyjaśnia, jak sobie z tymi problemami radzono, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie były przyczyny sporów pomiędzy konkurencyjnymi ośrodkami władzy u progu niepodległości, • wyjaśnia, jakie zapisy konstytucji marcowej budziły największe kontrowersje, • ocenia funkcjonowanie państwa polskiego w okresie rządów parlamentarnych w latach 1922–1926
35.	Bohaterowie walk o granice II Rzeczypospolitej	przedstawienie procesu kształtowania się granic II Rzeczypospolitej, z uwzględnieniem polskich bohaterów walk i działań dyplomatycznych tego okresu	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: przybycia Ignacego Paderewskiego do Poznania, wybuchu powstania wielkopolskiego, podpisania traktatu wersalskiego, plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu, wybuchu I powstania śląskiego, wybuchu II powstania śląskiego, plebiscytu 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: przybycia Ignacego Paderewskiego do Poznania, wybuchu powstania wielkopolskiego, podpisania traktatu wersalskiego, wybuchu I powstania śląskiego, wybuchu II powstania śląskiego, wybuchu III powstania śląskiego, Bitwy Warszawskiej, kontrofensywy polskiej znad Wierprza, pokoju w Rydze,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>na Górnym Śląsku, wybuchu III powstania śląskiego, wkroczenia wojsk czechosłowackich na Śląsk Cieszyński, początku walk polsko-ukraińskich o Galicję Wschodnią, zakończenia walk polsko-ukraińskich o Galicję Wschodnią, zawiązania sojuszu Polski z URL, początku ofensywy Michaiła Tuchaczewskiego, powstania Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski, zgody rządu Władysława Grabskiego na linię Curzona, Bitwy Warszawskiej, kontrofensywy polskiej znad Wieprza, pokoju w Rydze, „buntu” generała Lucjana Żeligowskiego, przyłączenia Litwy Środkowej do Polski,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna, linia Curzona, plebiscyt, • identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wojciecha Korfanteo, Ignacego Paderewskiego, Władysława Grabskiego, Symona Petlurę, Siemiona Budionnego, Michaiła Tuchaczewskiego, Feliksa Dzierżyńskiego, Juliana Marchlewskiego, Włodzimierza Lenina, Wincentego Witosa, Ignacego Daszyńskiego, Lucjana Żeligowskiego, • lokalizuje na mapie: obszary, które miały znaleźć się w granicach Polski zgodnie z koncepcją inkorporacyjną Dmowskiego, obszary, które zgodnie z koncepcją Piłsudskiego miały być sfederowane z Polską, Wilno, Lwów, Kijów, Poznań, tereny opanowane przez Polaków podczas powstania wielkopolskiego, Wolne Miasto Gdańsk, tereny plebiscytowe na Warmii, Mazurach, Powiślu i Górnym Śląsku, linię Curzona, linię podziału Górnego Śląska po III powstaniu śląskim, Śląsk Cieszyński, Zaolzie, Spisz, Orawę, rzekę Zbrucz, tereny opanowane przez Polaków w Galicji Wschodniej, Spa, kierunek natarcia sił Tuchaczewskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: linia Curzona, plebiscyt, • identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wojciecha Korfanteo, Ignacego Paderewskiego, Władysława Grabskiego, Michaiła Tuchaczewskiego, Siemiona Budionnego, Włodzimierza Lenina, • lokalizuje na mapie: Wilno, Lwów, Kijów, Poznań, tereny opanowane przez Polaków podczas powstania wielkopolskiego, Wolne Miasto Gdańsk, tereny plebiscytowe na Warmii, Mazurach, Powiślu i Górnym Śląsku, linię Curzona, linię podziału Górnego Śląska po III powstaniu śląskim, Śląsk Cieszyński, linię graniczną według pokoju ryskiego, obszar Litwy Środkowej, • wymienia Polaków zastużonych w walkach o granice i omawia ich dokonania (np. Wojciecha Korfanteo, Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego), <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu, wkroczenia wojsk czechosłowackich na Śląsk Cieszyński, początku walk polsko-ukraińskich o Galicję Wschodnią, zakończenia walk polsko-ukraińskich o Galicję Wschodnią, zawiązania sojuszu Polski z URL, początku ofensywy Michaiła Tuchaczewskiego, zgody rządu Władysława Grabskiego na linię Curzona, „buntu” generała Lucjana Żeligowskiego, przyłączenia Litwy Środkowej do Polski, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna, • identyfikuje postacie: Symona Petlurę, Feliksa Dzierżyńskiego, Juliana Marchlewskiego, Wincentego Witosa, Ignacego Daszyńskiego, Lucjana Żeligowskiego, • lokalizuje na mapie: obszary, które miały znaleźć się w granicach Polski zgodnie z koncepcją inkorporacyjną Dmowskiego, obszary, które zgodnie z koncepcją Piłsudskiego miały być sfederowane z Polską, Zaolzie, Spisz, Orawę, rzekę Zbrucz, tereny opanowane przez Polaków w Galicji Wschodniej, Spa, kierunek natarcia sił Tuchaczewskiego i Budionnego, kierunek kontrataku polskiego znad Wieprza, Komarowo, rejon bitwy nad Niemnem,

			<p>i Budionnego, kierunek kontrataku polskiego znad Wieprza, Komarowo, rejon bitwy nad Niemnem, linię graniczną według pokoju ryskiego, obszar Litwy Środkowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje koncepcje granic wysuwane przez Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego oraz ocenia możliwości zrealizowania tych projektów, • przedstawia okoliczności i skutki powstania wielkopolskiego, • przedstawia proces kształtowania się wschodniej granicy II Rzeczypospolitej, • omawia przebieg, wyniki i konsekwencje plebiscytów na Warmii i Mazurach oraz na Górnym Śląsku, • przedstawia przyczyny, przebieg i skutki walk polsko-ukraińskich w Galicji Wschodniej, • przedstawia konflikt Polski z Czechosłowacją o Śląsk Cieszyński, Spisz i Orawę oraz przyczyny włączenia większości spornego terytorium do państwa czechosłowackiego, • wymienia Polaków zasłużonych w walkach o granice i omawia ich dokonania (np. Wojciecha Korfańtego, Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego), • ocenia wysiłki Polaków podczas walk o granice w kontekście planów, okoliczności zewnętrznych i ostatecznego kształtu terytorium II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności i skutki powstania wielkopolskiego, • przedstawia proces kształtowania się wschodniej granicy II Rzeczypospolitej, • omawia przebieg, wyniki i konsekwencje plebiscytów na Warmii i Mazurach oraz na Górnym Śląsku, • przedstawia przyczyny, przebieg i skutki walk polsko-ukraińskich w Galicji Wschodniej, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski, • porównuje koncepcje granic wysuwane przez Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego oraz ocenia możliwości zrealizowania tych projektów, • przedstawia konflikt Polski z Czechosłowacją o Śląsk Cieszyński, Spisz i Orawę oraz przyczyny włączenia większości spornego terytorium do państwa czechosłowackiego, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia wysiłki Polaków podczas walk o granice w kontekście planów, okoliczności zewnętrznych i ostatecznego kształtu terytorium II Rzeczypospolitej
36.	Pod rządami sanacji	charakterystyka autorytarnych rządów obozu sanacji	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: przewrotu majowego, noweli sierpniowej, powstania Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, powstania Centrolewu, konstytucji kwietniowej, śmierci Józefa Piłsudskiego, utworzenia Obozu Zjednoczenia Narodowego, mianowania Edwarda Rydza-Śmigłego marszałkiem Polski, zajęcia Zaolzia przez Polskę, ogłoszenia tzw. planu czteroletniego, utworzenia Centralnego Okręgu Przemysłowego, układu z Locarno, zawarcia polsko-radzieckiego układu o nieagresji, zawarcia polsko-niemieckiej deklaracji 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: przewrotu majowego, konstytucji kwietniowej, zajęcia Zaolzia przez Polskę, tzw. planu czteroletniego, utworzenia Centralnego Okręgu Przemysłowego, układu Ribbentrop–Molotow, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: sanacja, rządy autorytarne, • identyfikuje postacie: Ignacego Mościckiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Józefa Piłsudskiego, • wymienia postanowienia konstytucji kwietniowej, • charakteryzuje polską politykę zagraniczną w okresie międzywojennym, • opisuje przebieg przewrotu majowego

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>o niestosowaniu przemocy, włączenia Austrii do III Rzeszy, zażądania przez Niemcy włączenia Gdańska do III Rzeszy, likwidacji państwa czechosłowackiego, wypowiedzenie przez Niemcy polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy, układ Ribbentrop–Mołotow, polsko-brytyjskiego układu o wzajemnej pomocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: sanacja, rządy autorytarne, • identyfikuje postacie: Macieja Rataja, Ignacego Mościckiego, Kazimierza Bartła, Józefa Piłsudskiego, Walerego Sławka, Edwarda Rydza-Śmigłego, Eugeniusza Kwiatkowskiego, Józefa Becka, Joachima von Ribbentropa, • lokalizuje na mapie: Centralny Okręg Przemysłowy, Zaolzie, • wyjaśnia, które zapisy konstytucji kwietniowej wyraźnie wskazują na odejście od rządów parlamentarnych na rzecz autorytaryzmu, • opisuje przebieg przewrotu majowego, • opisuje przyczyny i skutki przewrotu majowego, • charakteryzuje rządy autorytarne obozu sanacji i stosowane przez nią formy walki z opozycją, • ocenia politykę zagraniczną Józefa Becka i politykę gospodarczą Eugeniusza Kwiatkowskiego, • ocenia skuteczność polityki równowagi w stosunkach z Niemcami i ZSRR, stosowanej w polskiej polityce zagranicznej, i wskazuje jej mocne oraz słabe strony, • wymienia postanowienia konstytucji kwietniowej, • charakteryzuje polską politykę zagraniczną w okresie międzywojennym 	<p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, powstania Centrolewu, układu z Locarno, zawarcia polsko-radzieckiego układu o nieagresji, zawarcia polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy, włączenia Austrii do III Rzeszy, likwidacji państwa czechosłowackiego, polsko-brytyjskiego układu o wzajemnej pomocy, • identyfikuje postacie: Macieja Rataja, Kazimierza Bartła, Walerego Sławka, Eugeniusza Kwiatkowskiego, Józefa Becka, Joachima von Ribbentropa, • lokalizuje na mapie: Centralny Okręg Przemysłowy, Zaolzie, • opisuje przyczyny i skutki przewrotu majowego, <p>OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: noweli sierpniowej, śmierci Józefa Piłsudskiego, utworzenia Obozu Zjednoczenia Narodowego, mianowania Edwarda Rydza-Śmigłego marszałkiem Polski, zażądania przez Niemcy włączenia Gdańska do III Rzeszy, • charakteryzuje rządy autorytarne obozu sanacji i stosowane przez nią formy walki z opozycją, • wyjaśnia, które zapisy konstytucji kwietniowej wyraźnie wskazują na odejście od rządów parlamentarnych na rzecz autorytaryzmu, <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia politykę zagraniczną Józefa Becka i politykę gospodarczą Eugeniusza Kwiatkowskiego, • ocenia skuteczność polityki równowagi w stosunkach z Niemcami i ZSRR, stosowanej w polskiej polityce zagranicznej, i wskazuje jej mocne oraz słabe strony
37.	II wojna światowa. We wrześniu i na Zachodzie	przedstawienie wojny obronnej Polski oraz działań Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, z uwzględnieniem bohaterstwa żołnierzy polskich	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: ataku Niemiec na Polskę, ataku ZSRR na Polskę, obrony Westerplatte, przekroczenia granicy rumuńskiej przez władze polskie, kapitulacji Helu, bitwy pod Kockiem, mianowania Władysława Sikorskiego naczelnym wodzem Polskich Sił Zbrojnych, 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: ataku Niemiec na Polskę, ataku ZSRR na Polskę, obrony Westerplatte, kapitulacji Helu, bitwy pod Kockiem, bitwy o Anglę, bitwy o Monte Cassino,

			<p>powstania Armii Polskiej we Francji, ewakuacji polskiego rządu z Francji do Wielkiej Brytanii, układu Sikorski–Majski, ewakuacji Armii Polskiej z ZSRR, zerwania stosunków dyplomatycznych z rządem polskim przez ZSRR, katastrofy lotniczej w Gibraltarze, bitwy o Anglię, obrony Tobruku, bitwy o Monte Cassino, zdobycia Bolonii, walk 10. Brygady Kawalerii Pancernej we Francji, powstania 1. Dywizji Pancernej generała Stanisława Maczka, wyzwolenia Bredy, zdobycia portu Wilhelmshaven przez 1. Dywizję Pancerną, bitwy pod Arnhem,</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Tadeusza Kutrzebę, Franciszka Kleeberga, Stanisława Dąbka, Władysława Raczkiewicza, Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa, Kazimierza Sosnkowskiego, Stanisława Mikołajczyka, Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Stanisława Kopańskiego, • lokalizuje na mapie: Westerplatte, rejon Bzury, Kock, Hel, Gibraltar, Syrię, Palestynę, Tobruk, Monte Cassino, Bolonię, Anconę, Falaise, Bredę, Ypres, Gandawę, Wilhelmshaven, Arnhem, • przedstawia główne kierunki działań jednostek wchodzących w skład Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, • wymienia dowódców PSZ na Zachodzie, • opisuje przebieg kampanii wrześniowej oraz wymienia przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich, • ocenia wschodnią politykę Władysława Sikorskiego, • charakteryzuje wpływ katastrofy w Gibraltarze na polską politykę zagraniczną, • ocenia politykę ZSRR wobec Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Tadeusza Kutrzebę, Franciszka Kleeberga, Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa, • lokalizuje na mapie: Westerplatte, Hel, rejon Bzury, • przedstawia główne kierunki działań jednostek wchodzących w skład Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, <p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: przekroczenia granicy rumuńskiej przez władze polskie, układu Sikorski–Majski, ewakuacji Armii Polskiej z ZSRR, zerwania stosunków dyplomatycznych z rządem polskim przez ZSRR, katastrofy lotniczej w Gibraltarze, obrony Tobruku, • identyfikuje postacie: Stanisława Dąbka, Władysława Raczkiewicza, Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Stanisława Kopańskiego, Kazimierza Sosnkowskiego, Stanisława Mikołajczyka, • lokalizuje na mapie: Kock, Gibraltar, Syrię, Palestynę, Tobruk, Arnhem, • wymienia dowódców PSZ na Zachodzie, • opisuje przebieg kampanii wrześniowej oraz wymienia przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich, <p>OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: mianowania Władysława Sikorskiego naczelnym wodzem Polskich Sił Zbrojnych, organizacji Armii Polskiej we Francji, ewakuacji polskiego rządu z Francji do Wielkiej Brytanii, zdobycia Bolonii, walki 10. Brygady Kawalerii Pancernej we Francji, powstania 1. Dywizji Pancernej generała Stanisława Maczka, wyzwolenia Bredy, zdobycia portu Wilhelmshaven przez 1. Dywizję Pancerną, • lokalizuje na mapie: Bolonię, Anconę, Falaise, Bredę, Ypres, Gandawę, Wilhelmshaven, • charakteryzuje wpływ katastrofy w Gibraltarze na polską politykę zagraniczną, <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia wschodnią politykę Władysława Sikorskiego, • ocenia politykę ZSRR wobec Polski
38.	Polacy wobec okupantów w czasie II wojny światowej	charakterystyka różnych postaw Polaków wobec okupantów i różnych form walki z okupantami w kraju	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: mianowania Stefana Grota-Roweckiego dowódcą ZWZ, przekształcenia ZWZ w Armię Krajową, akcji pod Arsenałem, powstania Kierownictwa Walki Cywilnej, początku akcji „Burza” na Wołyniu, wybuchu powstania warszawskiego, kapitulacji powstania warszawskiego, 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: mianowania Stefana Grota-Roweckiego dowódcą ZWZ, przekształcenia ZWZ w Armię Krajową, wybuchu powstania warszawskiego, kapitulacji powstania warszawskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: ZWZ, AK, Delegatura Rządu na Kraj, kolaborant, szmalcownictwo, akcja „Burza”,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: ZWZ, AK, Delegatura Rządu na Kraj, Rada Jedności Narodowej, Kedyw, Kierownictwo Walki Cywilnej, volkslista, kolaborant, szmalcownictwo, akcja „Burza”, • identyfikuje postacie: Stefana Grota-Roweckiego, Władysława Sikorskiego, Augusta Fieldorfa, Jana Bytnara, Franza Kutschere, Kazimierza Iranka-Osmeckiego, Stefana Korbońskiego, rodzinę Ulmów, Hanę Ordonównę, Kazimierza Wajdę, Henryka Vogelfängera, Adolfa Dymśkę, Igo Syma, Tadeusza Bora-Komorowskiego, Kazimierza Sosnkowskiego, • lokalizuje na mapie: wyspę Uznam, tereny objęte działaniami AK w ramach akcji „Burza”, • charakteryzuje różne sposoby walki z okupantami podejmowane przez polskie społeczeństwo, • przedstawia przykłady bohaterstwa polskich cywilów w czasie II wojny światowej i ocenia znaczenie takich postaw dla społeczeństwa, • przedstawia i ocenia przykłady współpracy Polaków z okupantami, • omawia kształtowanie się struktur zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego, • wymienia i omawia najbardziej spektakularne akcje polskiego podziemia podczas okupacji, • wyjaśnia przyczyny i przedstawia przebieg akcji „Burza” oraz powstania warszawskiego, • na wybranych przykładach charakteryzuje postawy polskich artystów podczas okupacji i ocenia ich działania 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Stefana Grota-Roweckiego, Władysława Sikorskiego, Augusta Fieldorfa, Jana Bytnara, Tadeusza Bora-Komorowskiego, • lokalizuje na mapie: tereny objęte działaniami AK w ramach akcji „Burza”, • charakteryzuje różne sposoby walki z okupantami podejmowane przez polskie społeczeństwo, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania Kierownictwa Walki Cywilnej, początku akcji „Burza” na Wołyniu, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Rada Jedności Narodowej, Kedyw, Kierownictwo Walki Cywilnej, volkslista, • identyfikuje postacie: Franza Kutschere, rodzinę Ulmów, Hanę Ordonównę, Adolfa Dymśkę, Igo Syma, • lokalizuje na mapie wyspę Uznam, • przedstawia przykłady bohaterstwa polskich cywilów w czasie II wojny światowej i ocenia znaczenie takich postaw dla społeczeństwa, • przedstawia i ocenia przykłady współpracy Polaków z okupantami, <p style="text-align: center;">OCENA Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę akcji pod Arsenalem, • identyfikuje postacie: Kazimierza Iranka-Osmeckiego, Stefana Korbońskiego, Kazimierza Wajdę, Henryka Vogelfängera, • omawia kształtowanie się struktur zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego, • wyjaśnia przyczyny i przedstawia przebieg akcji „Burza” oraz powstania warszawskiego, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia najbardziej spektakularne akcje polskiego podziemia podczas okupacji, • na wybranych przykładach charakteryzuje postawy polskich artystów podczas okupacji i ocenia ich działania
39.	„Tworzy historię zwycięski lud”! Komuniści przejmują władzę w Polsce	charakterystyka procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów oraz przedstawienie ich struktur	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: utworzenia PPR, odkrycia ciał polskich oficerów w Katyniu, rozpoczęcia działalności przez Związek Patriotów Polskich, sformowania I. Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki, powołania PKWN, publikacji manifestu PKWN, powołania 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: utworzenia PPR, odkrycia ciał polskich oficerów w Katyniu, publikacji manifestu PKWN, powstania Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej, referendum ludowego, wyborów do Sejmu Ustawodawczego, przyjęcia konstytucji PRL,

organizacyjnych i podporządkowania Związkowi Radzieckiemu

- Krajowej Rady Narodowej, rozwiązania Armii Krajowej, powstania Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej, aresztowania przywódców Polskiego Państwa Podziemnego, referendum ludowego, wyborów do Sejmu Ustawodawczego, przyjęcia tzw. małej konstytucji, przyjęcia konstytucji PRL,
- wyjaśnia i stosuje pojęcia: Polska Partia Robotnicza, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa, Komintern, Związek Patriotów Polskich, Krajowa Rada Narodowa, Rada Jedności Narodowej, Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej, Polskie Stronnictwo Ludowe, proces szesnastu, referendum ludowe, Rada Państwa, Polska Rzeczpospolita Ludowa, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, Zjednoczone Stronnictwo Ludowe, Stronnictwo Demokratyczne, rząd emigracyjny,
 - identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Marcelego Nowotkę, Pawła Findera, Bolesława Mołojca, Wandę Wasilewską, Władysława Andersa, Bolesława Bieruta, Michała Rolę-Żymierskiego, Kazimierza Pużaka, Edwarda Osóbkę-Morawskiego, Władysława Gomułkę, Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Jana Jankowskiego, Tomasza Arciszewskiego, Ryszarda Kaczorowskiego,
 - lokalizuje na mapie: Katyń, Lublin,
 - omawia metody i proces organizowania przez Stalina władz komunistycznych w Polsce,
 - charakteryzuje metody walki komunistów z przeciwnikami politycznymi,
 - wymienia główne organizacje komunistyczne działające w Polsce podczas okupacji i wskazuje ich przywódców,
 - przedstawia i ocenia na wybranych przykładach postawy polskich komunistów

- wyjaśnia i stosuje pojęcia: Polska Partia Robotnicza, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa, Związek Patriotów Polskich, Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej, „proces szesnastu”, referendum ludowe, Polskie Stronnictwo Ludowe, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, Polska Rzeczpospolita Ludowa, rząd emigracyjny,
- identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Wandę Wasilewską, Władysława Andersa, Bolesława Bieruta, Edwarda Osóbkę-Morawskiego, Władysława Gomułkę, Leopolda Okulickiego,
- lokalizuje na mapie: Katyń, Lublin,
- wymienia główne organizacje komunistyczne działające w Polsce podczas okupacji i wskazuje ich przywódców,

OCENA DOSTATECZNA

- pamięta daty: rozpoczęcia działalności przez Związek Patriotów Polskich, sformowania I. Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki, powołania PKWN, powołania Krajowej Rady Narodowej, rozwiązania Armii Krajowej, aresztowania przywódców Polskiego Państwa Podziemnego, przyjęcia tzw. małej konstytucji,
- wyjaśnia i stosuje pojęcia: Komintern, Krajowa Rada Narodowa, Rada Jedności Narodowej, Rada Państwa,
- identyfikuje postacie: Marcelego Nowotkę, Michała Rolę-Żymierskiego, Kazimierza Pużaka, Stanisława Mikołajczyka, Józefa Cyrankiewicza, Ryszarda Kaczorowskiego,

OCENA DOBRA

- identyfikuje postacie: Pawła Findera, Bolesława Mołojca, Jana Jankowskiego, Tomasza Arciszewskiego,
- omawia metody i proces organizowania przez Stalina władz komunistycznych w Polsce,

OCENA BARDZO DOBRA

- charakteryzuje metody walki komunistów z przeciwnikami politycznymi,
- przedstawia i ocenia na wybranych przykładach postawy polskich komunistów

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
40.	Zniewolone społeczeństwo? Życie społeczne w PRL	charakterystyka sytuacji społecznej PRL w czasach rządów Władysława Gomułki i Edwarda Gierka oraz przyczyn społecznego niezadowolenia w tym okresie	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wystąpień robotniczych w okresie PRL: w Poznaniu (1956 r.), na Wybrzeżu (1970 r.), w Radomiu, Ursusie i Płocku (1976 r.), w całym kraju (1980 r.), powstania NSZZ „Solidarność”; • identyfikuje postacie: Leopolda Okulickiego, Augusta Fiedorfa, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułkę, Edwarda Gierka, Jerzego Giedroycia, Jana Nowaka-Jeziorańskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: PKWN, tzw. Ziemia Odzyskana, indoktrynacja, mała stabilizacja, propaganda sukcesu, reglamentacja, państwo satelickie, NSZZ „Solidarność”, Radio Wolna Europa, • przedstawia powody przystosowania się przez Polaków do nowych warunków politycznych w Polsce po 1944 r., • charakteryzuje okres rządów Władysława Gomułki pod względem polityki społecznej, • charakteryzuje politykę społeczno-gospodarczą ekipy Edwarda Gierka, • rozróżnia polityczne, ekonomiczne, socjalne i moralno-ideologiczne przyczyny społecznego niezadowolenia w PRL, • wyjaśnia polityczne, ekonomiczne, socjalne i moralno-ideologiczne przyczyny społecznego niezadowolenia w PRL, • wskazuje na mapie: tzw. Ziemia Odzyskana, zmiany granic Polski w wyniku II wojny światowej, Wybrzeże, Poznań, Radom, Ursus, Płock, • ocenia wpływ emigracji na postawy społeczeństwa PRL, • porównuje sytuację polskiego społeczeństwa pod rządami Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki i Edwarda Gierka, • ocenia sytuację polskiego społeczeństwa pod rządami Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki i Edwarda Gierka, • ocenia różne postawy polskiego społeczeństwa wobec ustroju komunistycznego, 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wystąpień robotniczych w okresie PRL: w Poznaniu (1956 r.), na Wybrzeżu (1970 r.), w Radomiu, Ursusie i Płocku (1976 r.), w całym kraju (1980 r.), powstania NSZZ „Solidarność”; • identyfikuje postacie: Leopolda Okulickiego, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułkę, Edwarda Gierka, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: PKWN, tzw. Ziemia Odzyskana, indoktrynacja, NSZZ „Solidarność”; • wskazuje na mapie: tzw. Ziemia Odzyskana, zmiany granic Polski w wyniku II wojny światowej, Wybrzeże, Poznań, Radom, Ursus, Płock, <p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: mała stabilizacja, propaganda sukcesu, reglamentacja, państwo satelickie, Radio Wolna Europa, • identyfikuje postacie: Augusta Fiedorfa, Jerzego Giedroycia, Jana Nowaka-Jeziorańskiego, • przedstawia powody przystosowania się przez Polaków do nowych warunków politycznych w Polsce po 1944 r., • rozróżnia polityczne, ekonomiczne, socjalne i moralno-ideologiczne przyczyny społecznego niezadowolenia w PRL, <p>OCENA Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje okres rządów Władysława Gomułki pod względem polityki społecznej, • charakteryzuje politykę społeczno-gospodarczą ekipy Edwarda Gierka, • wyjaśnia polityczne, ekonomiczne, socjalne i moralno-ideologiczne przyczyny społecznego niezadowolenia w PRL, • ocenia wpływ emigracji na postawy społeczeństwa PRL, • porównuje sytuację polskiego społeczeństwa pod rządami Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki i Edwarda Gierka, <p>OCENA BARDZO Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia sytuację polskiego społeczeństwa pod rządami Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki i Edwarda Gierka, • ocenia różne postawy polskiego społeczeństwa wobec ustroju komunistycznego

41.	<p>„... idź wyprostowany wśród tych co na kolanach...” Opór społeczny w PRL</p>	<p>przedstawienie różnych form opozycji wobec komunistycznych władz polskich w latach 1944–1981</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, wypowiedzenia przez TRJN konkordatu ze Stolicą Apostolską, śmierci prymasa Augusta Hłonda, wyboru Karola Wojtyły na papieża, zamordowania księdza Jerzego Popiełuszki, powstania ruchu księży patriotów, wystąpień robotniczych w Poznaniu (1956 r.), wystąpień robotniczych na Wybrzeżu (1970 r.), wystąpień robotniczych w Radomiu, Ursusie i Płocku (1976 r.), porozumień sierpniowych, wprowadzenia stanu wojennego, wydarzeń marcowych, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: żołnierze wyklęci, księży patrioci, konkordat, • identyfikuje postacie: Augusta Fieldorfa, Jana Rzepeckiego, Józefa Kurasia, Zygmunta Szendzielarza, Kazimierza Kamińskiego, Hieronima Dekutowskiego, Franciszka Jaskulskiego, Stefana Wyszyńskiego, Augusta Hłonda, Karola Wojtyły / Jana Pawła II, Jerzego Popiełuskę, Lecha Wałęsę, Wojciecha Jaruzelskiego, Władysława Gomułkę, Pawła Jasienicę, • charakteryzuje pozycję Kościoła katolickiego w okresie rządów komunistycznych w Polsce, • wyjaśnia, czego dotyczyły spory intelektualistów z władzami PRL, • opisuje sytuację Kościoła katolickiego w PRL i charakteryzuje postawy duchownych wobec władz, z uwzględnieniem Stefana Wyszyńskiego, Karola Wojtyły i Jerzego Popiełuszki, • przedstawia okoliczności powstania NSZZ „Solidarność”, • przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego, • ocenia skutki wprowadzenia stanu wojennego, • ocenia postawę Kościoła wobec władz PRL i jego rolę w walce o demokrację 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wyboru Karola Wojtyły na papieża, wystąpień robotniczych w Poznaniu (1956 r.), wystąpień robotniczych na Wybrzeżu (1970 r.), wystąpień robotniczych w Radomiu, Ursusie i Płocku (1976 r.), porozumień sierpniowych, wprowadzenia stanu wojennego, wydarzeń marcowych, • identyfikuje postacie: Stefana Wyszyńskiego, Karola Wojtyły / Jana Pawła II, Jerzego Popiełuskę, Lecha Wałęsę, Wojciecha Jaruzelskiego, Władysława Gomułkę, • charakteryzuje pozycję Kościoła katolickiego w okresie rządów komunistycznych w Polsce, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, wypowiedzenia przez TRJN konkordatu ze Stolicą Apostolską, zamordowania księdza Jerzego Popiełuszki, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: żołnierze wyklęci, księży patrioci, konkordat, • identyfikuje postacie: Augusta Fieldorfa, Augusta Hłonda, Pawła Jasienicę, Jana Rzepeckiego, Józefa Kurasia, Zygmunta Szendzielarza, Kazimierza Kamińskiego, Hieronima Dekutowskiego, Franciszka Jaskulskiego, • wyjaśnia, czego dotyczyły spory intelektualistów z władzami PRL, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: śmierci prymasa Augusta Hłonda, powstania ruchu księży patriotów, • opisuje sytuację Kościoła w PRL i charakteryzuje postawy duchownych wobec władz, z uwzględnieniem Stefana Wyszyńskiego, Karola Wojtyły i Jerzego Popiełuszki, • przedstawia okoliczności powstania NSZZ „Solidarność”, • przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia skutki wprowadzenia stanu wojennego, • ocenia postawę Kościoła wobec władz PRL i jego rolę w walce o demokrację
-----	--	---	--	---

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
42.	Wielka zmiana. Przełom 1989 r.	przedstawienie procesu transformacji ustrojowej i gospodarczej po 1989 r.	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: pacyfikacji kopalni „Wujek”, zniesienia stanu wojennego, powstania Komitetu Obywatelskiego, obrad okrągłego stołu, tzw. kontraktowych wyborów parlamentarnych, wyboru Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta, wyboru Tadeusza Mazowieckiego na premiera, pierwszych wolnych i powszechnych wyborów prezydenckich, pierwszych w pełni wolnych i demokratycznych wyborów parlamentarnych, uchwalenia małej konstytucji, referendum konstytucyjnego, uchwalenia konstytucji III Rzeczypospolitej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Jesień Narodów (Ludów), okrągły stół, wybory kontraktowe, plan Balcerowicza, • identyfikuje postacie: Michaiła Gorbaczowa, Mieczysława Rakowskiego, Lecha Wałęsę, Czesława Kiszczaka, Tadeusza Mazowieckiego, Wojciecha Jaruzelskiego, Aleksandra Kwaśniewskiego, Leszka Balcerowicza, • przedstawia okoliczności rozpoczęcia obrad okrągłego stołu, • omawia proces transformacji polityczno-ustrojowej Polski po 1989 r., • przedstawia główne założenia polityki gospodarczej Polski po 1989 r., • charakteryzuje przyczyny wprowadzenia i skutki planu Balcerowicza, • charakteryzuje przyczyny zwołania i ocenia skutki obrad okrągłego stołu 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: zniesienia stanu wojennego, obrad okrągłego stołu, tzw. kontraktowych wyborów parlamentarnych, wyboru Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta, wyboru Tadeusza Mazowieckiego na premiera, uchwalenia konstytucji III Rzeczypospolitej, • identyfikuje postacie: Michaiła Gorbaczowa, Lecha Wałęsę, Tadeusza Mazowieckiego, Wojciecha Jaruzelskiego, Aleksandra Kwaśniewskiego, Leszka Balcerowicza, • przedstawia okoliczności rozpoczęcia obrad okrągłego stołu, <p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: pacyfikacji kopalni „Wujek”, pierwszych wolnych i powszechnych wyborów prezydenckich, pierwszych w pełni wolnych i demokratycznych wyborów parlamentarnych, uchwalenia małej konstytucji, referendum konstytucyjnego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Jesień Narodów (Ludów), okrągły stół, wybory kontraktowe, plan Balcerowicza, • identyfikuje postacie: Mieczysława Rakowskiego, Czesława Kiszczaka, • omawia proces transformacji polityczno-ustrojowej Polski po 1989 r., <p>OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przyczyny wprowadzenia i skutki planu Balcerowicza, • przedstawia główne założenia polityki gospodarczej Polski po 1989 r., <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przyczyny zwołania i ocenia skutki obrad okrągłego stołu
43.	Polska w Unii Europejskiej i NATO	przedstawienie celów polskiej polityki zagranicznej po 1989 r. oraz ich realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: utworzenia RWPG, powstania Układu Warszawskiego, rozwiązania RWPG, rozwiązania Układu Warszawskiego, przyjęcia Polski do Rady Europy, utworzenia Trójkąta Weimarskiego, ostatecznego wycofania wojsk rosyjskich z Polski, podpisania polsko-niemieckiego układu granicznego, podpisania 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania Układu Warszawskiego, powstania RWPG, przyjęcia Polski do Rady Europy, wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, przystąpienia Polski do NATO, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: RWPG, Układ Warszawski, Rada Europy, NATO, traktat akcesyjny,

			<p>polsko-litewskiego układu o dobrym sąsiedztwie i współpracy, akcesji Polski do Unii Europejskiej, przystąpienia Polski do programu Partnerstwo dla Pokoju, przystąpienia Polski do NATO, referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, wstąpienia Polski do Unii Europejskiej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: RWPG, Układ Warszawski, Kominform, Rada Europy, NATO, Trójkąt Weimarski, Partnerstwo dla Pokoju, Grupa Wyszehradzka, traktat akcesyjny, • identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Krzysztofa Skubiszewskiego, Aleksandra Łukaszenkę, Aleksandra Kwaśniewskiego, Bronisława Geremka, Leszka Millera, Włodzimierza Cimoszewicza, Jerzego Buzka, • lokalizuje na mapie: Pragę, Weimar, państwa członkowskie Trójkąta Weimarskiego, państwa członkowskie Grupy Wyszehradzkiej, Bośnię, Independence, Ateny, • przedstawia cele polskiej polityki zagranicznej po 1989 r., • charakteryzuje stosunki Polski z sąsiadami i podpisane z nimi traktaty międzynarodowe, • omawia etapy integracji Polski z NATO i Unią Europejską, • przedstawia, z którymi państwami stosunki Polski układały się przyjaźnie, a z którymi kontakty były najtrudniejsze, i wyjaśnia dlaczego, • omawia przyczyny polskich starań o przyjęcie do struktur europejskich i euroatlantyckich, • ocenia pozycję międzynarodową Polski po ponad dwudziestu latach od odzyskania pełnej niezależności 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Krzysztofa Skubiszewskiego, Aleksandra Łukaszenkę, Aleksandra Kwaśniewskiego, Bronisława Geremka, Leszka Millera, Jerzego Buzka, • lokalizuje na mapie: Pragę, państwa członkowskie Trójkąta Weimarskiego, państwa członkowskie Grupy Wyszehradzkiej, Ateny, • przedstawia główne cele polskiej polityki zagranicznej po 1989 r., <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: rozwiązania RWPG, rozwiązania Układu Warszawskiego, przystąpienia Polski do programu Partnerstwo dla Pokoju, referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Trójkąt Weimarski, Partnerstwo dla Pokoju, Grupa Wyszehradzka, • identyfikuje postać Włodzimierza Cimoszewicza, • lokalizuje na mapie: Weimar, Bośnię, • omawia przyczyny polskich starań o przyjęcie do struktur europejskich i euroatlantyckich, • przedstawia, z którymi państwami stosunki Polski układały się przyjaźnie, a z którymi kontakty były najtrudniejsze, i wyjaśnia dlaczego, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: utworzenia Trójkąta Weimarskiego, wycofania wojsk rosyjskich z Polski, podpisania polsko-niemieckiego układu granicznego, podpisania polsko-litewskiego układu o dobrym sąsiedztwie i współpracy, • wyjaśnia i stosuje pojęcie Kominform, • charakteryzuje stosunki Polski z sąsiadami i podpisane z nimi traktaty międzynarodowe, • omawia etapy integracji Polski z NATO i Unią Europejską, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia pozycję międzynarodową Polski po ponad dwudziestu latach od odzyskania pełnej niezależności
44.	LEKCJA POWTÓRZENIOWA Sprawdź, co już umiesz Polska XX w.			
45.	SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI			